

Điện Biên qua Báo chí Trung ương - Tháng 10/2022

001. Trần Hòa/ Chiến công mừng ngày truyền thống// Quân khu 2.- Số 1204.- Ngày 13/10/2022 - Tr.4

Trung đoàn 82 vừa tổ chức thành công diễn tập CH-CQ 1 bên, 1 cấp có một phần thực binh bắn đạn thật. Đây là một trong những thành tích nổi bật mà cán bộ, chiến sĩ đơn vị thi đua hướng tới chào mừng Ngày truyền thống LLVT Quân khu. Đồng thời, thông qua diễn tập giúp chỉ huy Trung đoàn đánh giá đúng thực chất và rút ra nhiều bài học kinh nghiệm trong huấn luyện, SSCĐ của đơn vị...

CHUẨN BỊ CHU ĐÁO

Tìm hiểu được biết, để cuộc diễn tập diễn ra thành công, đạt được mục đích, yêu cầu đề ra và bảo đảm an toàn tuyệt đối, Trung đoàn đã làm tốt mọi công tác chuẩn bị cả về con người và VKTB, vật chất, thao trường bãi tập... Thượng tá Cao Xuân Thành, Chính ủy Trung đoàn 82 cho biết: “Ngay khi nhận được kế hoạch diễn tập, Trung đoàn đã tổ chức triển khai quán triệt đầy đủ, nghiêm túc cho các cơ quan, đơn vị. Từ Đảng ủy Trung đoàn đến các chi bộ đã có nghị quyết lãnh đạo nhiệm vụ diễn tập kịp thời, trên cơ sở đó để đánh giá kết quả huấn luyện, diễn tập năm trước, xác định rõ nhiệm vụ được giao, nội dung đề mục, chỉ tiêu, yêu cầu. Đồng thời, thường xuyên giáo dục cho bộ đội; tiến hành công tác chuẩn bị cả về tâm lý, sức khỏe, tham gia các nội dung huấn luyện. Chủ động khắc phục khó khăn, phát huy sức mạnh của các tổ chức, các ngành và vai trò của đội ngũ cán bộ, đảng viên để hoàn thành tốt nhiệm vụ trong quá trình diễn tập”.

Bên cạnh đó, các cơ quan chủ động tham mưu với Đảng ủy, chỉ huy đơn vị xây dựng các văn kiện, tiến hành thông qua với các cơ quan chức năng theo đúng quy định; nghiên cứu thực địa, xây dựng các phương án luyện tập phù hợp với địa hình, sát thực tế chiến đấu. Chuẩn bị cụ thể về đường hành quân, khu vực sơ tán, khu vực tập kết, khu vực trú quân, khu vực tác chiến. Đồng thời dự kiến đầy đủ, kỹ lưỡng các tình huống có thể xảy ra để có cách xử trí kịp thời. Đặc biệt, xuất phát từ đặc điểm trong diễn tập, bộ đội phải hành quân xa, mang vác nặng trên các loại địa hình có rừng núi, có đường bằng, điều kiện ban ngày, ban đêm và thời tiết khác nhau. Vì vậy trước khi diễn tập, Trung đoàn đã chỉ đạo các đơn vị phải thường xuyên rèn luyện bộ đội, rèn luyện từ thấp đến cao, từ hành quân mang vác nhẹ đến mang vác nặng, hành quân gần đến hành quân xa, địa hình đơn giản đến phức tạp, hành quân ban ngày đến hành quân ban đêm...

Ngoài ra, Trung đoàn còn tổ chức huấn luyện bổ sung chung cho cán bộ, chiến sĩ nội dung xác định phương hướng, cắt góc phương vị trong điều kiện địa hình rừng rậm, núi đá ban ngày và ban đêm; tổ chức chỉ huy và cách xử trí tình huống trong quá trình hành trú quân, cách mắc tăng võng, đào lán âm, bếp hoàng cầm; 5 kỹ thuật băng bó cấp cứu, cứu đuối; cách phòng chống côn trùng độc hại; rắn, rết cắn; các quy tắc trong bảo đảm an toàn trong sử dụng đạn hơi, thuốc nổ. từ đó góp phần nâng cao chất lượng của cuộc diễn tập.

DIỄN TẬP SÁT THỰC

Theo sát bộ đội trong quá trình thực hành diễn tập, chúng tôi rất ấn tượng khi được chứng kiến cán bộ, chiến sĩ bước vào phần thực binh bắn chiến đấu với đề mục: “Tiểu đoàn bộ binh được tăng cường binh khí kỹ thuật tiến công địch phòng ngự lâm thời ở địa hình rừng núi”. Quá trình “chiến đấu” dựa vào sự hỗ trợ hỏa lực của súng phòng không 12,7mm, súng cối 100mm, DKZ của cấp trên và thể trận của LLVT địa phương, lực lượng bộ binh bí mật, cơ động, tiếp cận triển khai đội hình, hình thành thể bao vây sát địch, bất ngờ dùng hỏa lực chế áp ngắn, đồng loạt xung phong từ nhiều hướng, hiệp đồng với các lực lượng nhanh chóng tiêu diệt vị trí chỉ huy, tiến tới tiêu diệt từng bộ phận và lực lượng cơ cụm làm chủ trận địa, sẵn sàng nhận các nhiệm vụ tiếp theo.

Thiếu tá Nguyễn Tiến Phong, Tiểu đoàn trưởng Tiểu đoàn 5 cho biết: “Là đơn vị được Trung đoàn lựa chọn tham gia bắn đạn thật và đảm nhiệm chiến đấu trên hướng chủ yếu trọng cuộc diễn tập lần này, chúng tôi xác định đây là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng. Vì vậy, trước khi diễn tập, đơn vị đã tổ chức huấn luyện thuần thực cho các bộ phận. Do làm tốt công tác chuẩn bị nên khi thực hành “chiến đấu”, các hướng, mũi phối hợp nhịp nhàng. Chỉ huy đại đội, trung đội theo sát từng bước cơ động của bộ đội, lợi dụng địa hình, địa vật tiêu diệt toàn bộ mục tiêu”.

Theo Thượng tá Nguyễn Văn Hoạt, Trung đoàn trưởng Trung đoàn 82, để đạt được kết quả trên, trong thực hành huấn luyện, chỉ huy Trung đoàn đã chỉ đạo các đơn vị bám sát phương châm “cơ bản, thiết thực, vững chắc”, chú trọng huấn luyện thực hành, huấn luyện đêm, huấn luyện theo nhiệm vụ, tình huống, nhằm nâng cao trình độ tổ chức, chỉ huy, khả năng cơ động, nguy trang, nghi binh phù hợp với biên chế và trang bị hiện có của đơn vị. Bên cạnh đó, để cán bộ, chiến sĩ nắm chắc thứ tự các bước trong từng giai đoạn diễn tập, Trung đoàn còn xây dựng khung tập theo biên chế và tổ chức luyện tập, tập bài mẫu cho cán bộ các cấp trong đơn vị tham quan đóng góp ý kiến. Qua các lần rút kinh nghiệm, đã giúp cho lực lượng tham gia diễn tập nắm chắc nội dung, phương pháp, tác phong điều hành của người chỉ huy trên từng vai được phân công.

002. Thùy Trang/ Phát huy hiệu quả các mô hình trong công tác giáo dục chính trị// An ninh biên giới.- Số 42.- Ngày 16/10/2022 - Tr.11

Thời gian qua, công tác giáo dục chính trị (GDCT) luôn được cấp ủy, Ban Chỉ huy Đồn Biên phòng Na Cô Sa, BDBP Điện Biên chú trọng đổi mới bằng nhiều cách làm linh hoạt. Công tác GDCT được tiến hành thường xuyên đã góp phần nâng cao nhận thức, tư tưởng, đạo đức, lối sống, ý thức chấp hành pháp luật, kỷ luật của cán bộ, chiến sĩ (CBCS) trong đơn vị, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Đã trở thành nền nếp, cứ 18 giờ 45 phút hằng ngày, các CBCS Đồn Biên phòng Na Cô Sa lại tham gia sinh hoạt mô hình “Tổ 3 người” để bộc bạch, trò chuyện, tâm tình. Nhận được tin con nhỏ ốm sốt phải vào cấp cứu trong bệnh viện, Bệnh nhi Giàng A Phú, quê ở xã Mường Nhé, huyện Mường Nhé, tỉnh Điện Biên không tâm sự với ai mà tỏ ra rất buồn rầu, ủ rũ, ít trò chuyện với mọi người. Thấy vậy, Tổ trưởng “Tổ 3 người” liền báo cáo với Chính trị viên của đơn vị.

Biết được hoàn cảnh và nỗi lo của Binh nhì Giàng A Phú, chỉ huy đơn vị và đồng đội đã động viên, tạo điều kiện hỗ trợ đồng chí; đồng thời, trực tiếp liên lạc với gia đình đồng viên, thăm hỏi. Đặc biệt, để Binh nhì Giàng A Phú yên tâm công tác, ngoài làm công tác tư tưởng, đồng viên kịp thời, đơn vị đã giải quyết cho đồng chí nghỉ phép về thăm con. Nhờ nhận được sự động viên, tạo điều kiện kịp thời của chỉ huy đơn vị và đồng đội, sau khi trở lại đơn vị, Binh nhì Giàng A Phú đã vui vẻ trở lại, yên tâm, tập trung công tác và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Cũng nhờ hoạt động hiệu quả của mô hình sinh hoạt “Tổ 3 người” mà đơn vị biết được tâm tư của Binh nhất Lò Long Trung, quê ở xã Thanh Nưa, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên. Là thanh niên nhập ngũ thực hiện nghĩa vụ quân sự, Binh nhất Lò Long Trung nhiều ngày buồn bã, thờ dãi, làm việc không tập trung. Qua tâm sự cùng đồng đội trong mô hình sinh hoạt “Tổ 3 người”, thì ra, sau khi Binh nhất Lò Long Trung nhập ngũ, người yêu của đồng chí đã bỏ đi Myanmar, cùng lúc đó, ông nội của đồng chí lại bị gãy xương sườn. Lo lắng cho sức khỏe của ông nội tuổi cao, sức yếu, lại gặp phải tai nạn đáng tiếc và nỗi lòng mong ngóng người yêu khiến Binh nhất Lò Long Trung không yên tâm làm nhiệm vụ.

Thông qua mô hình sinh hoạt “Tổ 3 người”, chỉ huy đơn vị đã gọi điện thăm hỏi, động viên gia đình khắc phục khó khăn. Đồng đội, nhất là chiến sĩ cùng trang lứa cũng thường xuyên trò chuyện, chia sẻ, động viên Binh nhất Lò Long Trung. Chính nhờ điều đó, mà chiến sĩ Trung đã dần ổn định lại tinh thần, yên tâm công tác, trở thành hạt nhân sôi nổi trong các phong trào, hoạt động của đơn vị và là quần chúng ưu tú, hiện đang phấn đấu được đứng trong hàng ngũ của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Qua thực tế, mô hình sinh hoạt “Tổ 3 người” thực sự là môi trường để các CBCS, nhất là chiến sĩ mới chia sẻ tâm tư tình cảm, những vướng mắc trong sinh hoạt, công tác, chia sẻ kỹ năng sống, nâng cao sự hiểu biết về pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội và các quy định của đơn vị; xây dựng tinh thần lạc quan, thái độ, hành vi ứng xử đúng đắn, tích cực phấn đấu hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Đồng thời, mô hình này đã trở thành một kênh thông tin hữu hiệu giúp cấp ủy, chỉ huy đơn vị đánh giá sát tư tưởng của CBCS, nhất là kịp thời nắm bắt tâm tư, tình cảm, nguyện vọng của những đồng chí hoàn cảnh khó khăn... Từ đó, lãnh đạo, chỉ huy đơn vị đề ra biện pháp giải quyết và phân công cán bộ, đảng viên theo dõi, động viên, giúp đỡ tháo gỡ khó khăn, giúp các đồng chí yên tâm tư tưởng, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.

Cùng với đó, Đoàn Biên phòng Na Cô Sa đã triển khai hiệu quả mô hình “Mỗi tuần một câu hỏi, một đáp án”. Vào giờ đọc báo chiều thứ 2 hằng tuần, đơn vị tổ chức mô hình này với 2 nội dung, đó là công bố đáp án của câu hỏi tuần trước và nêu ra câu hỏi tuần này để CBCS nghiên cứu, suy nghĩ. Ngoài ra, với đặc thù nhiệm vụ, quân số thường xuyên phân tán nhỏ lẻ, thực hiện nhiệm vụ khác nhau, trong đó có các đồng chí ở các tổ chốt, Đoàn Biên phòng Na Cô Sa còn gửi câu hỏi và đáp án lên Zalo nội bộ của đơn vị để CBCS kịp thời nắm bắt và triển khai.

Cho đến nay, Đoàn Biên phòng Na Cô Sa đã triển khai được 60 câu hỏi; đồng thời, đổi mới, kết hợp các hình thức tuyên truyền, như triển khai, quán triệt trong giờ đọc báo, hay phát trên hệ thống loa truyền thanh của đơn vị.

Đại úy Đỗ Xuân Diễm, Chính trị viên phó, Bí thư Chi đoàn Đồn Biên phòng Na Cô Sa chia sẻ: “Để triển khai hiệu quả công tác GDCT, ngoài áp dụng linh hoạt các mô hình vào thực tiễn, đơn vị còn tập trung đẩy mạnh công tác tuyên truyền trên các nền tảng mạng xã hội để tiếp cận được nhiều đối tượng, bắt kịp xu hướng hiện đại. Cách thức và nội dung truyền tải đều liên tục đổi mới để phù hợp và thu hút các đối tượng cán bộ trẻ, chiến sĩ hiện nay. Ngoài ra, chúng tôi cũng thường xuyên triển khai thực hiện “Lời Bác Hồ dạy ngày này năm xưa” trên fanpage Facebook của đơn vị”.

Mặt khác, Đồn Biên phòng Na Cô Sa đã quán triệt, xây dựng kế hoạch, thành lập, kiện toàn Tổ cán bộ giảng dạy chính trị, pháp luật. Tổ cán bộ giảng dạy chính trị, pháp luật ở đơn vị có 8 đồng chí, gồm chỉ huy đơn vị, đội trưởng các đội công tác, thực hiện nền nếp và nâng cao chất lượng soạn bài giảng, tổ chức thực luyện và huấn luyện, giáo dục cho các đối tượng theo đúng kế hoạch. Trong năm 2022, đơn vị đã tổ chức giảng dạy chính trị cho các đối tượng đạt 100% kế hoạch. Qua kiểm tra, đánh giá, kết quả 100% đạt yêu cầu, trong đó có 85,4% đạt khá, giỏi.

Bên cạnh đó, đơn vị duy trì thực hiện tốt các chế độ đọc báo, nghe đài, xem truyền hình; thông báo thời sự; sinh hoạt Ngày pháp luật; Ngày chính trị văn hóa và tinh thần theo đúng quy định. Tổ chức các hoạt động tọa đàm ôn lại truyền thống, giao lưu văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao chào mừng một số ngày lễ kỷ niệm lớn; các sự kiện chính trị quan trọng của Đảng, Nhà nước, Quân đội, lực lượng, địa phương và ngày Tết Nguyên đán, Tết của đồng bào các dân tộc trong địa bàn khu vực biên giới... phù hợp với tình hình thực tế đơn vị và trong điều kiện phòng, chống dịch bệnh Covid-19. Qua đó, đã tạo không khí vui tươi, lành mạnh, động viên CBCS và nhân dân trên địa bàn thực hiện thắng lợi nhiệm vụ của đơn vị, địa phương.

Nhờ chú trọng công tác GDCT, CBCS Đồn Biên phòng Na Cô Sa đều có bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng, thường xuyên nêu cao vai trò trách nhiệm, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao, đóng góp tích cực vào thành tích chung của đơn vị.

003. Trần Hào - Phạm Hạnh/ Xung kích giúp dân làm nhà “3 cứng”// Quân khu 2.- Số 1206.- Ngày 27/10/2022 - Tr.4

Bằng sự hỗ trợ của cán bộ, chiến sĩ Ban Chỉ huy quân sự (CHQS) huyện Mường Chà (Bộ CHQS tỉnh Điện Biên) cũng như sự chung tay vào cuộc của cấp ủy, chính quyền địa phương, ước mơ có ngôi nhà vững chãi để “an cư, lạc nghiệp” bấy lâu nay của người dân nghèo vùng biên giới huyện Mường Chà đã trở thành hiện thực. Mặc dù giá trị không lớn, nhưng với việc hỗ trợ kịp thời không chỉ giúp cho những hộ dân nghèo được ở trong ngôi nhà mới khang trang, ấm áp nghĩa tình mà còn tiếp thêm nghị lực để họ yên tâm lao động sản xuất, ổn định cuộc sống, góp sức bảo vệ biên cương nơi phen dậu của Tổ quốc.

Gia đình bà Lò Thị Vẹn ở bản Phiêng Đất A, xã Nậm Nèn, huyện Mường Chà trước đây phải sinh hoạt trong căn nhà cũ kỹ, xiêu vẹo. Do chồng mất sớm, bản thân lại thường xuyên ốm đau, việc lo thuốc men, chữa bệnh đã khiến kinh tế gia đình bà kiệt quệ. Một căn nhà mới vững chãi với bà vì thế cũng chỉ có trong giấc mơ. Nhưng nay, khi được Ban CHQS huyện Mường Chà kết nối cùng với các cơ quan,

ban ngành, tổ chức chính trị xã hội, doanh nghiệp chung tay đầu tư xây dựng ngôi “Nhà đại đoàn kết” với đủ tiêu chí “3 cứng” (nền cứng, khung cứng, mái cứng) giúp che nắng, che mưa, thế là niềm mơ ước của cả cuộc đời bà đã trở thành hiện thực. Bà Lò Thị Vận nghẹn ngào chia sẻ: “Trước đây, gia đình tôi phải sống trong căn nhà cũ kỹ, xiêu vẹo nhưng không có điều kiện sửa chữa. Mỗi khi trời mưa gió, tôi chỉ biết cầu mong căn nhà không bị đổ sập. Được cấp ủy, chính quyền địa phương và các chú bộ đội giúp tôi có được căn nhà mới. Tuổi già của tôi như vậy là mãn nguyện lắm rồi”.

Cũng có hoàn cảnh khó khăn như gia đình bà Vận là 4 mẹ con chị Sùng Thị Súa, bản Na Pheo, xã Na Sang, huyện Mường Chà. Gia đình vốn thuộc diện hộ nghèo, chồng lại bỏ đi để mặc 4 mẹ con chị nương tựa vào nhau. Cuộc sống vì thế đã khó khăn lại càng trở nên khó khăn hơn. Ngôi nhà cũ của 4 mẹ con chị sau bao năm dầm mưa, dãi nắng đã xuống cấp trầm trọng. Ván bị mối mọt hết, mái tôn cũng thủng lỗ chỗ. Trước mỗi cơn gió lớn, khung nhà rung lắc như muốn sập xuống. Thấy hiểu hoàn cảnh khó khăn của chị, vừa qua, bằng nguồn tiền hỗ trợ 20 triệu đồng được trích ra từ quỹ “Vì người nghèo” của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) huyện cùng sự giúp sức về ngày công lao động của cán bộ, chiến sĩ Ban CHQS huyện Mường Chà và các tổ chức đoàn thể địa phương, người dân trong bản, ngôi “Nhà đại đoàn kết” rộng 30m² được xây dựng kiên cố đã hoàn thành và bàn giao cho chị Súa, giúp mẹ con chị thoát cảnh thấp thỏm lo âu mỗi khi trời mưa bão. Không giấu nổi niềm vui, chị Sùng Thị Súa xúc động cho biết: “Được hỗ trợ xây dựng “Nhà Đại đoàn kết”, từ nay mẹ con tôi được ở trong ngôi nhà khang trang, kiên cố không lo đổ sập khi mưa gió. Niềm vui lớn hơn là từ khi ở ngôi nhà mới, sức khỏe của tôi được cải thiện rất nhiều, từ nay tôi đã có thể yên tâm “an cư, lạc nghiệp” trên mảnh đất quê hương”.

Tìm hiểu được biết, để việc hỗ trợ được đúng đối tượng, chính quyền các xã đã cùng Ban CHQS huyện Mường Chà tiến hành rà soát kỹ những hộ gia đình nghèo chưa có nhà hoặc đã có nhà nhưng nhà ở tạm, dột nát, hư hỏng, có nguy cơ sập đổ; đã hoặc chưa được hưởng các chính sách hỗ trợ làm nhà ở thuộc các chương trình, dự án của Nhà nước triển khai trên địa bàn. Bên cạnh đó, do nguồn kinh phí hỗ trợ xây nhà mới còn hạn hẹp (mỗi gia đình được hỗ trợ 20 triệu đồng từ Quỹ “Vì người nghèo” của Ủy ban MTTQ huyện), vì vậy để giảm một phần chi phí cũng như đảm bảo chất lượng, tiến độ của ngôi nhà, Ban CHQS huyện đã tận dụng nguồn nhân lực và máy móc sẵn có cùng với các nguyên vật liệu đơn giản như tôn, khung sắt, xi măng... nên chỉ mất từ 20 triệu đồng là có thể hoàn thiện được một ngôi nhà mái tôn hộp kềm rộng từ 20-30m², với kết cấu nền đổ bê tông, mái lợp tôn xộp, xung quanh bung tôn lạnh, đáp ứng được đúng tiêu chí “3 cứng”.

Chia sẻ với chúng tôi về những khó khăn gặp phải khi giúp người dân xây dựng nhà “3 cứng”, Thượng tá Ngô Xuân Biên, Chỉ huy trưởng Ban CHQS huyện Mường Chà cho biết: “Do địa hình giao thông đi lại còn gặp nhiều khó khăn, nhất là vào mùa mưa gây cản trở công việc tập kết vật liệu, máy móc, thiết bị, vật tư dựng nhà. Trong khi đó, do tập quán sinh sống của người dân, những địa điểm làm nhà thường nằm ở vị trí trên đồi, núi cao nên việc đảm bảo nguồn điện vận hành máy hàn, máy cắt sắt, dựng khung nhà cũng gặp nhiều trở ngại. Tuy nhiên bằng ý chí quyết tâm của cán bộ, chiến sĩ Ban CHQS huyện, sự đoàn kết, góp sức của các tổ chức đoàn thể

địa phương và nhân nhân, chỉ cần từ 5 ngày đến 1 tuần là có thể hoàn thành 1 ngôi nhà đúng tiêu chí 3 cứng”.

Có thể thấy, với ý tưởng và cách làm mới, phù hợp với điều kiện thực tiễn trên địa bàn đóng quân, cán bộ, chiến sĩ Ban CHQS huyện Mường Chà đã tích cực chung tay cùng cấp ủy, chính quyền địa phương xóa bỏ nhiều nhà tạm, nhà dột nát, qua đó góp phần thay đổi diện mạo ở huyện nghèo vùng biên và tô thắm hơn nữa hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới trong lòng nhân dân.

004. NGUYỄN QUANG MINH/ BÌNH YÊN A PA CHẢI// Quân đội nhân dân.- Số 22110.- Ngày 30/10/2022 - Tr.5

“Khi ta ở chỉ là nơi đất ở/ Khi ta đi đất bỗng hóa tâm hồn” (Chế Lan Viên). Hai câu như nốt nhạc, như lời hát thi thoảng lại rung ngân trong hồn tôi, khi có một cơn gió nào đó liên gọi đến núi rừng A Pa Chải, cực Tây của Tổ quốc. Mong nhớ, hò hẹn với đất với người nhưng rồi công việc và trăm thứ “bà rằn” của cuộc sống cứ cuốn tôi đi. Sau bao năm vơi vợi xa, vào một ngày cuối thu, tôi mới để lại phía sau mọi thứ, chộn rộn gói ghém tư trang, gói ghém tất cả nhớ mong cho chuyến đi này. A Pa Chải ơi, đất ơi, người ơi, hãy đợi tôi về!

Cũng như những năm về trước, tôi thường chọn chuyến xe đêm từ bến xe Mỹ Đình (Hà Nội) lên thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên. Sau một giấc ngủ sâu, khoảng hơn 6 giờ sáng là xe đã vượt trên 450km để đến thành phố. Nhưng ở chuyến đi này, không hiểu sao tôi không thể nào vào giấc, không phải là do những cung đường với liên tiếp khúc cua làm xe rung lắc, cũng không phải cảm giác lâu lâu mới lại xa nhà. Có lẽ, nỗi háo hức như một người xa quê đã lâu sắp được đặt chân lên đất mẹ, cái bồi hồi hoài niệm về ngàn ngày gắn bó với đất, với người A Pa Chải đã làm tôi thao thức chẳng?

Đúng 7 giờ tôi lên chuyến xe từ thành phố vào A Pa Chải. Xe qua cánh đồng Mường Thanh, bác tài xế như cũng cố tình đi chậm lại để mọi người được thưởng thức cảnh sắc ngút ngát, lộng lẫy của vựa lúa trứ danh nhất vùng Tây Bắc: “Nhất Thanh, nhì Lò, tam Than, tứ Tấc” (Mường Thanh (Điện Biên Phủ-Điện Biên); Mường Lò (Nghĩa Lộ-Yên Bái), Mường Than (Than Uyên-Lai Châu), Mường Tấc (Phù Yên-Sơn La) là bốn cánh đồng lớn thuộc vùng Tây Bắc). Gió thu hây hây, lúa chín mảy gục đầu chao bông cho người nhìn cảm giác đang trôi trên một biển vàng rập rờn sóng vỗ...

Qua thành phố Điện Biên Phủ, rời hết địa phận huyện Mường Chà, cung đường bắt đầu cao hơn, nhiều khúc cua hơn. Trên xe, một số người gà gật để trốn những cơn say. Tôi ngồi bên cửa kính, ô cửa được mở nên gió và sương chen nhau tràn vào trong xe. Những làn sương lạnh và ẩm ướt, rất đặc trưng của miền rừng ùa ngập vào tôi. Nhưng tôi không thấy lạnh mà cảm nhận trong sương gió, hình như có mùi lá hoa từ trên các trảng rừng kia gửi tặng cho người mới trở về. Thật đúng là mùi gì đó như tinh dầu của lá và một thứ hỗn hương dịu nhẹ từ các nhụy hoa, những loài hoa vô danh ngàn năm đã gắn với núi rừng, lặng thầm, chất chiu và dâng hiến.

Tầm 3 giờ chiều, xe vào đến Mường Nhé. Cả thị trấn như chìm trong sắc vàng mơ của nắng thu. Sự ồn ào phố xá đã thay thế cho vẻ trầm buồn, tĩnh lặng của những

chiều thu nhiều năm về trước. Nhà xe cho khách giải lao, tôi định tìm đến quán nước chè của bà Nu, người phụ nữ Hà Nhì phúc hậu ngày trước nhưng không thấy dấu vết gì ở khoảnh đất ngay sát hông chợ Mường Nhé. Chỗ ấy, đã mọc lên mấy ngôi nhà cao tầng, mang dáng dấp hiện đại của đời sống phố thị. Thật bất ngờ, tôi gặp lại đồng đội cũ-Trung tá Đặng Văn Tuấn, Đồn trưởng Đồn Biên phòng A Pa Chải, anh vừa tan buổi họp ở UBND huyện Mường Nhé. Thế là tôi được đề nghị chuyển xe, cùng anh ngược về A Pa Chải. Ngôi bên Tuấn, tôi thú thật rằng tôi muốn chuyển lên với cực Tây lần này với tâm thế của một người xa quê trở lại cố thổ, một cánh chim thiên di quay về tổ ấm. Tôi nhìn sang Tuấn, mái đầu anh đã non nửa sợi bạc. Hai mươi năm đời lính biên thù cho anh về phong trần, từng trải. Một lúc rất lâu, câu chuyện giữa chúng tôi đứt quãng, Tuấn hướng về con đường đang dần cán đích cuối cùng của hành trình là đồn, ngôi nhà của những người lính trấn thủ biên thù. Còn tôi thì nhìn ra những trảng rừng ngút ngái xanh, đôi chỗ điểm xuyết vài tán lá vàng đỏ, những loài cây thay lá báo một mùa đông sắp tràn về.

Tôi hỏi Tuấn về tình trạng Khu bảo tồn thiên nhiên Mường Nhé. Anh bảo mấy năm qua, những cánh rừng ở Mường Nhé không chỉ được các lực lượng chức năng gìn giữ, mà đồng bào các dân tộc nơi đây đã dành nhiều tâm huyết, tình cảm cho bà mẹ rừng, lá phổi xanh, nguồn sống của chính quê hương mình. Hiện nay, hầu như không còn một khẩu súng săn nào được cất giữ trong các gia đình, các loại cạm bẫy thủ công cũng hiếm gặp. Anh cho biết, năm 2008, Khu bảo tồn thiên nhiên Mường Nhé được khoanh vùng với diện tích hơn 45.000ha, thuộc địa bàn 5 xã biên giới của huyện Mường Nhé là Nậm Kè, Mường Nhé, Chung Chải, Leng Su Sìn và Sín Thầu. Việc hạn chế khai thác gỗ và cấm săn bắn chim, thú rừng đã gây ra những phản ứng tiêu cực của một bộ phận người dân địa phương có thói quen sống dựa hoàn toàn vào việc khai thác các sản vật từ rừng. Nhưng rồi, qua công tác tuyên truyền, vận động của chính quyền địa phương, cán bộ kiểm lâm, bộ đội biên phòng, đại bộ phận người dân đã hiểu ra và ủng hộ chủ trương của Chính phủ.

Hôm sau, nhân lúc gặp mấy cán bộ, chiến sĩ trong Đồn Biên phòng A Pa Chải mới đi tuần tra về, tôi hỏi anh em về hiện trạng Khu bảo tồn, họ cho biết những lần đi tuần vẫn gặp những cây pơ mu, trầm hương, lát hoa, dổi có đường kính một người ôm không hết, thi thoảng còn nhìn thấy lợn rừng, nai xuống suối uống nước, khi, vọc đu mình, chí chóc đùa nhau như trẻ con trên những tán lá cây xum xuê...

Hai ngày ở A Pa Chải, tôi có dịp thăm lại nhiều nơi, gặp lại nhiều người. Nhà nào cũng muốn vào, để nói với chủ nhà vài câu, nhìn xem người già đã già đi như thế nào và bọn trẻ con thì có thể nhận ra con nhà ai nữa không. Theo lối đường mòn, băng qua con suối Mo Phí, tôi vào trang trại của “vua bò” Chang Váng Sinh, ngôi nhà nằm yên bình giữa thảo nguyên Tá Miếu, ngay phía sau là đỉnh Khoan La San (phía Trung Quốc gọi là Thập Tầng Đại Sơn) cao vút. Ngày tôi còn công tác ở địa bàn, ông Sinh và gia đình ông là chỗ thân tình với đơn vị. Chúng tôi đã dựa vào ông, gia đình ông và bao người dân đất này để hoàn thành nhiệm vụ giữ gìn cương thổ của Tổ quốc. Ông Sinh nay 74 tuổi nhưng vẫn tinh tường, tráng kiện. Đàn bò của gia đình ông đã phát triển lên đến gần 200 con, ông vẫn giữ vững danh hiệu “vua bò” mà anh em biên phòng “trao tặng” từ hơn 10 năm về trước. Ông muốn giữ tôi lại, ăn một bữa cơm với gia đình, như ruột thịt trở về nhà. Nhưng vì có hẹn với

những nơi khác, để khỏi phụ lòng ông, tôi xin phép được uống với ông một chén rượu. Chỉ một chén rượu thôi, vậy mà khi rời thảo nguyên tôi đã thấy mình chệnh choáng, cái thứ rượu trong vắt nấu từ gạo của cánh đồng Sín Thầu với men lá rừng này thật là “lợi hại”.

Pờ Mì Lê là một phụ nữ xinh đẹp, dịu dàng. Tôi từng chứng kiến một quãng thanh xuân rực rỡ và theo dõi sự phát triển của chị trong những năm tháng qua: Từ cô bé tóc chấy nắng thích câu cá, cưỡi ngựa, đến thiếu nữ hương sắc giữa thâm sơn, rồi Phó bí thư và giờ là Bí thư Đảng ủy xã Sín Thầu. Trong lúc nói chuyện với tôi, một trong những vấn đề khiến chị trăn trở nhiều nhất là bảo tồn, gìn giữ văn hóa truyền thống của người Hà Nhì. Xã Sín Thầu có dân số hơn 1.300 người, 96% là người Hà Nhì. Những năm qua, vùng đất này có sự giao lưu, đón nhận nhiều luồng sinh khí mới, nhưng cũng có những thứ tràn đến nảy sinh nguy cơ làm mất đi những giá trị truyền thống tốt đẹp của tộc người. Mì Lê đã cùng với lãnh đạo địa phương lập nhiều dự án để giữ gìn những nét tinh hoa mà tổ tiên, ông cha đã trao truyền lại. Tháng 6-2019, lễ cúng bản (Gạ Ma Thú), lễ hội lớn, quan trọng nhất của người Hà Nhì (gồm 4 xã Sín Thầu, Chung Chải, Sen Thượng, Leng Su Sìn) được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Chị Lê vui vẻ cho tôi biết: “Hiện nay, trong xã đã có gần chục hộ gia đình biết làm du lịch văn hóa cộng đồng. Thời gian tới, chúng tôi sẽ chọn một đến hai bản để tập trung quy hoạch, đầu tư, gắn phát triển du lịch nâng cao đời sống kinh tế, tinh thần của bà con kết hợp với việc giữ gìn văn hóa tộc người”.

Hai ngày với A Pa Chải vèo trôi như một cơn gió. Trên đường về xuôi, tôi cứ suy nghĩ mãi về câu nói của Trung tá Đặng Văn Tuấn, Đồn trưởng Đồn Biên phòng A Pa Chải: “Chúng ta về đây công tác vài ba năm rồi lại chuyển đến miền đất mới, chỉ những người dân nơi đây mới thực sự là những cái cây đâm rễ sâu vào đất, những cột mốc sống cắm vững chãi ở cực Tây này”. Nghĩ về đồng đội, về những biên dân nơi này, lòng tôi lại dâng lên niềm tin yêu dạt dào rằng A Pa Chải đang và sẽ mãi là điểm sáng nơi cuối trời Tây Bắc.

005. Hà Thanh/ BHXH tỉnh Điện Biên: Tích cực triển khai đề án 06 cho người tham gia BHXH// Lao động.- Số 245.- Ngày 20/10/2022 - Tr.4

Thời gian qua, BHXH tỉnh Điện Biên đã tích cực phối hợp với các sở, ngành, đơn vị liên quan tổ chức triển khai thực hiện Đề án phát triển ứng dụng dữ liệu dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ việc chuyển đổi số quốc gia, giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030 (Đề án 06).

Để triển khai Đề án 06 hiệu quả, mới đây, BHXH tỉnh Điện Biên đã ban hành Kế hoạch thực hiện phong trào thi đua, triển khai cập nhật bổ sung số định danh cá nhân, căn cước công dân (ĐDCN/CCCD) của người tham gia BHXH, BHYT vào CSDL BHXH Việt Nam quản lý và kết hợp việc cài đặt, phê duyệt, sử dụng ứng dụng VssID. Theo đó, BHXH tỉnh đặt mục tiêu phân đầu đến 31.12.2022, toàn tỉnh đạt tỉ lệ 100% người tham gia BHXH, BHYT do BHXH tỉnh Điện Biên quản lý được cập nhật, bổ sung số ĐDCN/CCCD vào cơ sở dữ liệu (CSDL) chung của ngành; hoàn thành xuất sắc các chỉ tiêu về cài đặt, phê duyệt, sử dụng ứng dụng VssID năm 2022.

Nhằm tạo sự đồng thuận trong quá trình triển khai Đề án, BHXH tỉnh đẩy mạnh tổ chức tuyên truyền bằng nhiều hình thức trực tiếp, trên Trang thông tin điện tử của BHXH tỉnh, qua hệ thống loa phát thanh cơ sở tại xã, phường, thị trấn, trên trang mạng xã hội Facebook, Zalo... để người dân tiếp cận một cách nhanh nhất các nội dung có liên quan đến việc đồng bộ dữ liệu thẻ BHYT vào CSDL Quốc gia về dân cư bao gồm: Kết nối, chia sẻ cơ sở dữ liệu, việc triển khai Đề án số 06. Ngoài ra, BHXH tỉnh cũng tích cực phối hợp với các cơ sở KCB BHYT trên địa bàn tỉnh hướng dẫn người bệnh đi KCB BHYT bằng Căn cước công dân có gắn chip và qua ứng dụng VNEID.

Với những nỗ lực trên, tính đến nay, toàn tỉnh đã có hơn 172.730 thẻ BHYT còn giá trị sử dụng được đồng bộ với CSDL quốc gia về dân cư; trong đó có 46.965 lượt người sử dụng thẻ CCCD tra cứu khi đi KCB tại 141/141 cơ sở KCB trong toàn tỉnh. BHXH tỉnh cũng đã hướng dẫn người dân đăng ký, phê duyệt và sử dụng ứng dụng VssID cho 395 người...

Ông Cao Văn Long - Phó Giám đốc BHXH tỉnh Điện Biên cho biết, việc triển khai thực hiện Đề án 06 được BHXH tỉnh xác định là một nhiệm vụ quan trọng, góp phần đẩy mạnh việc cải cách hành chính (CCHC) trên địa bàn tỉnh Điện Biên nói chung và tại BHXH tỉnh nói riêng, tạo điều kiện thuận lợi cho các đơn vị SDLĐ, NLĐ tham gia BHXH, BHYT, người thụ hưởng các chế độ BHXH, BHYT, BH thất nghiệp giao dịch với cơ quan BHXH; đồng thời, nâng cao hiệu quả xử lý công việc của công chức, viên chức, NLĐ trong đơn vị.

“Thực hiện chỉ đạo của BHXH Việt Nam, BHXH tỉnh đã thành lập Ban chỉ đạo cùng 5 tổ triển khai bao gồm 34 thành viên sẽ đến trực tiếp các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp, trường học, các đại lý thu, chi BHXH... thực hiện các nội dung cập nhật cơ sở dữ liệu và cài đặt hướng dẫn sử dụng ứng dụng VssID, phấn đấu hoàn thành sớm chỉ tiêu cài đặt do BHXH Việt Nam giao”- ông Cao Văn Long chia sẻ.

Đại diện BHXH tỉnh Điện Biên cho biết thêm, với mục tiêu chuyển sang nền hành chính phục vụ, nâng cao chất lượng phục vụ, đáp ứng sự hài lòng của người dân, DN, thời gian tới, BHXH tỉnh Điện Biên sẽ tiếp tục chủ động bổ sung, hoàn thiện, kết nối, liên thông cơ sở dữ liệu chung trong toàn ngành với các sở, ngành; phối hợp với các cơ sở KCB BHYT trên địa bàn tỉnh triển khai, xử lý vướng mắc về phần mềm tiếp nhận dữ liệu KCB khi sử dụng thẻ CCCD gắn chip để KCB BHYT; tiếp tục cập nhật, bổ sung, xác thực thông tin CMND/CCCD của người tham gia vào cơ sở dữ liệu của bảo hiểm để đảm bảo việc đồng bộ với CSDLQG về dân cư...

006. Thu Huyền/ Công Ty CANON Việt Nam: Tặng quà, tuyên truyền chăm sóc sức khỏe tại Điện Biên// Nông thôn ngày nay.- Số 161.- Ngày 10/10/2022 - Tr.4

Sáng 7/10, đại diện Công ty Canon Việt Nam đã đến thăm và trao tặng quà cho điểm trường Canon – Pu Nhi ở xã Pu Nhi (huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên) – 1 trong 50 trường thuộc dự án chuỗi trường học hữu nghị Canon.

Dịp này, công ty phối hợp với Huyện đoàn, trung tâm y tế huyện Điện Biên Đông tổ chức chương trình tuyên truyền chăm sóc sức khỏe cho gần 500 em học sinh và người dân nơi đây.

Dự án “Chuỗi trường học hữu nghị Canon” là một trong những dự án hoạt động xã hội đầu tiên của Canon Việt Nam thực hiện từ năm 2007, nằm trong chủ đề “Doanh nghiệp Nhật Bản hàng đầu đóng góp cho xã hội” nhằm hướng tới 2 mục tiêu phát triển bền vững gồm: Mục tiêu số 4: Đảm bảo giáo dục chất lượng, rộng mở và công bằng và nâng cao cơ hội học tập suốt đời cho tất cả mọi người và mục tiêu số 17: Tăng cường phương thức thực hiện và thúc đẩy đối tác toàn cầu vì sự phát triển bền vững. Đến nay, dự án đã hỗ trợ 50 trường học tại 21 tỉnh miền Bắc và miền Trung.

Không chỉ dừng ở việc tài trợ công trình lớp học, Canon Việt Nam còn thể hiện sự quan tâm bằng cách thường xuyên dõi theo tình hình của các trường thuộc dự án. Năm 2012, chương trình “Thăm lại các trường học” trong dự án đã ra đời với mục đích hỗ trợ và tạo điều kiện hơn nữa cho học sinh và nhà trường. Từ đó đến nay, rất nhiều trường đã được hỗ trợ về cơ sở vật chất như xây dựng nhà vệ sinh, cải tạo lớp học, khuôn viên trường, tặng đồ dùng học tập và giảng dạy để cải thiện điều kiện học tập và giảng dạy.

Điểm trường hữu nghị Canon-PuNhi được xây dựng vào năm 2016 với 4 phòng học khang trang và 1 công trình phụ đảm bảo vệ sinh. Đến nay công trình vẫn được giữ gìn và sử dụng hiệu quả. Trong chuyến thăm này, công ty đã trao tặng cho nhà trường trang thiết bị phục vụ học tập và sinh hoạt của các em học sinh như thảm trải sàn, chăn....

Đại diện công ty Canon cũng đã tận tay trao tặng 351 chiếc ba lô đi học xinh xắn, cùng khăn mặt, bút sáp màu, kẹo cho các em học sinh nhà trường. Tham dự buổi lễ, toàn bộ học sinh của nhà trường hơn 150 phụ huynh và người dân địa phương đã được các bác sĩ từ trung tâm y tế huyện Điện Biên Đông tuyên truyền về vai trò, lợi ích và hướng dẫn vệ sinh cá nhân đúng cách.

007. LÊ LAN/ NHIỀU KHÓ KHĂN TRONG TRIỂN KHAI CÁC DỰ ÁN MẮC CA TẠI ĐIỆN BIÊN// Nhân dân.- Số 24466.- Ngày 26/10/2022 - Tr.7+8

Dù Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh Điện Biên đã nhiều lần họp bàn thẳng thắn, quyết liệt nhằm tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong triển khai các dự án phát triển cây mắc ca trên địa bàn, nhưng tiến độ thực hiện các dự án vẫn không chuyển biến nhiều, nhiều đầu việc “giậm chân” tại chỗ. Thực trạng đó đã và đang ảnh hưởng không nhỏ đến niềm tin của người dân vùng dự án và kỳ vọng của cấp ủy, chính quyền địa phương.

Thông tin về tiến độ thực hiện các dự án trồng cây mắc ca trên địa bàn, ông Lò Văn Tiến, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên cho biết: Kể từ cuộc họp gần nhất (ngày 2/8/2022) giữa Ban chỉ đạo các dự án mắc ca tỉnh Điện Biên với các nhà đầu tư đến nay, đã hơn hai tháng trôi qua, nhưng tiến độ triển khai các phần việc của các dự án, như đo đạc, quy chủ đất đai và tiến độ trồng mới cây mắc ca đều không chuyển biến nhiều. Cụ thể, thời điểm đầu tháng 8/2022 toàn tỉnh đo đạc, quy chủ được

13.253ha (đạt 15% tổng diện tích của 13 dự án), đến ngày 10/10 diện tích đo đạc quy chủ chỉ tăng thêm được 2.142ha; diện tích trồng mới tăng thêm được 227,85ha; tổng kinh phí các nhà đầu tư đã giải ngân cũng mới đạt 8,5% so với tổng số vốn nhà đầu tư đăng ký.

Điều đáng nói, ngoài tiến độ chậm thì một số nhà đầu tư có biểu hiện thờ ơ, không nhiệt tình cùng chính quyền cơ sở giải quyết vướng mắc; có nhà đầu tư phó mặc khâu trồng cây, chăm sóc ban đầu cho người dân trong khi mắc ca là cây trồng mới lại đòi hỏi kỹ thuật chăm sóc đặc thù. Ông Lê Khánh Hòa, Bí thư Huyện ủy Nậm Pồ phản ánh: Trên địa bàn huyện có hai dự án gồm Dự án trồng mắc ca công nghệ cao tại huyện Mường Nhé, Nậm Pồ do Công ty cổ phần Him Lam mắc ca Điện Biên và Dự án trồng thâm canh cây mắc ca do Công ty cổ phần Du lịch và Nông nghiệp công nghệ cao Điện Biên thực hiện. Tổng diện tích quy hoạch trồng mắc ca cho hai dự án này lên đến 15.855ha. Đồng hành cùng nhà đầu tư triển khai dự án, ngay khi UBND tỉnh phê duyệt chủ trương đầu tư, cấp ủy, chính quyền huyện Nậm Pồ đã khẩn trương vào cuộc, thành lập Ban chỉ đạo huyện, thành lập bốn tổ giúp việc Ban chỉ đạo; chỉ đạo thành lập 121 tổ dân vận cơ sở trực tiếp họp, tuyên truyền đến người dân về tương lai, hiệu quả cây mắc ca và cơ hội việc làm mà các dự án mắc ca đem lại. Song, đáp lại sự vào cuộc trách nhiệm của địa phương thì nhà đầu tư lại thờ ơ, thiếu trách nhiệm. “Lãnh đạo huyện gọi điện trao đổi trực tiếp, phát giấy mời nhà đầu tư nhằm cùng thống nhất cách giải quyết thì nhà đầu tư không nghe, giấy mời nhận được không hồi đáp. Điều này khiến công tác tuyên truyền của địa phương khó càng thêm khó, người dân thì mất niềm tin”, ông Lê Khánh Hòa nhấn mạnh.

Với Mường Ảng - một trong những huyện đã chủ động triển khai hầu hết các phần việc liên quan thủ tục đất đai, tuyên truyền, vận động nhân dân đồng thuận với các dự án trồng mắc ca, nhưng tiến độ dự án tại Mường Ảng vẫn chậm và bắt đầu nảy sinh một số vấn đề từ phía nhà đầu tư. Dẫn chứng ý kiến này, ông Nguyễn Tiến Đạt, Bí thư Huyện ủy Mường Ảng, nói rằng: Trong tổng diện tích quy hoạch trồng mắc ca tại Mường Ảng, huyện đã bố trí kinh phí đo đạc, quy chủ trên 1.800ha để cho doanh nghiệp trồng mắc ca theo hình thức thuê đất, nhưng năm lần bảy lượt lãnh đạo huyện gọi điện, làm công văn mời mà doanh nghiệp không về. Với các diện tích người dân đồng ý góp đất trồng mắc ca theo hình thức liên kết thì người dân đã chủ động đào hố, vậy mà kết thúc mùa trồng cây doanh nghiệp vẫn không cung ứng cây giống; hoặc có cung ứng nhưng lại không cam kết bảo đảm chất lượng cây (?!). Ông Lý A Súa, Giám đốc Hợp tác xã Mắc ca Tát Hẹ, xã Ảng Nưa, huyện Mường Ảng cho biết: Cán bộ hợp tác xã đã tuyên truyền, vận động thành viên góp đất trồng mắc ca theo hình thức liên kết, sau đó mỗi thành viên góp đất lại chủ động đào hố đợi nhà đầu tư đưa phân bón, cây giống về trồng. Đợi chờ, gọi điện hỏi nhà đầu tư nhiều lần nhưng nhà đầu tư cứ khất lần, hẹn lần này sang lần khác. Sau cùng thì các thành viên đành tự bỏ tiền mua cây giống từ Đắc Lắc về trồng trên đất nhà mình. Cách làm này của nhà đầu tư khiến niềm tin trong người dân cứ vơi dần.

Đồng tình với phản ánh của lãnh đạo các huyện về thực trạng các dự án phát triển cây mắc ca trên địa bàn, bà Lò Thị Luyến, Phó Trưởng đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Điện Biên, còn làm rõ thêm sự vênh số lượng lao động giữa báo cáo của các nhà đầu tư với báo cáo do cơ quan bảo hiểm xã hội cung cấp. Bà Lò Thị Luyến cho biết:

Theo tổng hợp báo cáo của 13 nhà đầu tư triển khai các dự án mắc ca trên địa bàn, tại thời điểm này họ đang sử dụng trên 553 lao động thường xuyên và gần 1.300 lao động thời vụ; mức lương của lao động thường xuyên dao động từ 5 đến 7,5 triệu đồng/người/tháng, còn lao động thời vụ dao động từ 200 đến 220 nghìn đồng/người/ngày. Tuy nhiên, theo số liệu báo cáo từ Bảo hiểm xã hội tỉnh thì số lao động thường xuyên được các chủ dự án mắc ca thuê, đóng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế lại là con số khiêm tốn: 112 người (đã bao gồm 16 người nghỉ việc không lương). Cá biệt như ở huyện Mường Nhé không có lao động nào được chủ dự án mắc ca hợp đồng đóng bảo hiểm y tế, bảo hiểm xã hội...

Ngoài các bất cập như nêu trên, tại buổi làm việc giữa Ban Thường vụ Tỉnh ủy Điện Biên với các doanh nghiệp có dự án mắc ca và cấp ủy, chính quyền các huyện được tổ chức vừa qua, lãnh đạo các huyện: Mường Nhé, Tuần Giáo, Nậm Pồ còn nêu thêm nhiều hạn chế. Với nhà đầu tư, thì lãnh đạo các huyện đều đánh giá hầu hết là chưa tích cực, chưa nghiêm túc thực hiện các nội dung chỉ đạo của UBND tỉnh, Ban chỉ đạo tỉnh trong việc hoàn thiện hồ sơ, thủ tục phê duyệt dự án làm căn cứ, cơ sở pháp lý để triển khai các bước tiếp theo, đặc biệt là thủ tục về đất đai. Một số dự án đã được nhà đầu tư triển khai việc trồng cây nhưng lại không quan tâm chăm sóc. Với người dân và một số địa phương hiện chưa hiểu rõ giá trị cây mắc ca; chưa hiểu rõ cơ chế, chính sách hỗ trợ của tỉnh, do đó tuyên truyền đôi khi không đúng, không trúng khiến người dân hồ nghi, không mặn mà với các dự án đang được triển khai tại địa bàn.

Giải quyết các điểm yếu nêu trên nhằm đẩy nhanh tiến độ các dự án, bảo đảm các dự án được triển khai hiệu quả như mong muốn của nhà đầu tư, kỳ vọng của cấp ủy, chính quyền và nhân dân, UBND tỉnh Điện Biên đã cùng các sở, ngành và các đồng chí bí thư, chủ tịch UBND các huyện, thành phố có dự án mắc ca làm việc cụ thể với từng nhà đầu tư. Ông Lê Thành Đô, Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên cho biết: Tại buổi làm việc với các nhà đầu tư vào ngày 6/10 vừa qua, UBND tỉnh đã yêu cầu nhà đầu tư xây dựng kế hoạch chi tiết thực hiện trong năm 2023 và các năm tiếp theo bảo đảm tiến độ theo đúng chủ trương đầu tư được phê duyệt.

Cũng theo ông Lê Thành Đô, để từng bước tháo gỡ vướng mắc về thủ tục đất đai, tạo thuận lợi cho nhà đầu tư, tỉnh sẽ tiếp tục chỉ đạo các sở, ngành, địa phương đẩy nhanh tiến độ giao đất, giao rừng, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất lâm nghiệp cho các khu vực có dự án trồng mắc ca trong thời gian sớm nhất. Đối với các nhà đầu tư đang chậm tiến độ, UBND tỉnh sẽ yêu cầu cam kết tiến độ thực hiện dự án trong năm 2023 và những năm tiếp theo; đồng thời cam kết cụ thể về các vấn đề liên quan đến chất lượng cây giống, hỗ trợ kỹ thuật trong suốt quá trình triển khai dự án... Nếu hết thời gian gia hạn mà nhà đầu tư vẫn không thực hiện đúng cam kết, UBND tỉnh sẽ quyết định giảm quy mô hoặc thu hồi chủ trương đầu tư.

008. Hà Phương/ Vốn vay hỗ trợ tạo việc làm: Giúp người dân giảm nghèo bền vững// Lao động xã hội.- Số 126.- Ngày 20/10/2022 - Tr.4

Cho vay hỗ trợ tạo việc làm, duy trì và mở rộng việc làm theo Nghị định 61/2015/NĐ-CP và Nghị định 74/2019 /NĐ- CP là 1 trong 4 chương trình cho vay

ưu đãi theo Nghị quyết 11/NQ- CP của Chính phủ về Chương trình Phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội được triển khai thời gian qua.

Gia đình chị Lò Thị Diên (bản Tông Khao, xã Thanh Nưa, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên) có hơn 2.000m² ruộng. Dù 2 vợ chồng chăm chỉ làm ăn, quanh năm “bán mặt cho đất, bán lưng cho trời” nhưng cái nghèo vẫn đeo bám. Năm 2020, tại cuộc họp bản, tổ trưởng vay vốn của bản lồng ghép tuyên truyền, phổ biến về chương trình hỗ trợ giải quyết việc làm qua vốn vay ưu đãi đến người dân. Nhận thấy đây là cơ hội để giúp gia đình thoát nghèo, chị Diên đã đăng ký vay vốn. Được vay 50 triệu đồng, gia đình chị Diên đã phát triển mô hình chăn nuôi gia súc theo hướng gia trại. Chị Diên dùng 25 triệu đồng để mua 2 con bò sinh sản, số vốn còn lại chị đầu tư xây dựng chuồng trại kiên cố và trồng thêm 700m² cỏ voi làm thức ăn cho gia súc. Sau 2 năm chăn nuôi, tổng đàn bò của gia đình chị Diên đến nay đã thành 7 con, chị dự định tiếp tục gây đàn sau đó sẽ bán dần để thu hồi vốn và trả gốc cho Ngân hàng Chính sách xã hội.

Xác định chương trình cho vay tạo việc làm, duy trì và mở rộng việc làm là một trong những kênh quan trọng hỗ trợ người dân có thêm "cần câu" để thúc đẩy phát triển kinh tế và giảm nghèo bền vững. Nguồn vốn vay ưu đãi đã tạo đòn bẩy hỗ trợ người lao động mở rộng sản xuất, kinh doanh, góp phần phát triển kinh tế, giảm nghèo bền vững và đảm bảo an sinh xã hội. Thời gian qua, Ngân hàng Chính sách xã hội tỉnh Điện Biên đã phối hợp với các ban, ngành, hội, đoàn thể từ tỉnh đến xã, thôn bản đẩy mạnh công tác tuyên truyền, hướng dẫn, tạo điều kiện thuận lợi nhất cho người dân tiếp cận nguồn vốn. Cán bộ phòng giao dịch cũng chú trọng hướng dẫn nghiệp vụ cho vay và triển khai đầy đủ văn bản chỉ đạo liên quan đến chương trình cho vay tạo việc làm, duy trì và mở rộng việc làm đến cấp ủy, chính quyền và các tổ chức hội, đoàn thể; phối hợp quản lý, hướng dẫn, thẩm định đảm bảo cho vay đúng đối tượng, đúng mục đích và sử dụng hiệu quả, góp phần thực hiện mục tiêu giảm nghèo, giải quyết việc làm và bảo đảm an sinh xã hội ở địa phương.

Ông Trần Ngọc Nam, Phó Giám đốc Ngân hàng Chính sách xã hội Chi nhánh tỉnh Điện Biên cho biết, Chương trình cho vay hỗ trợ tạo việc làm, duy trì và mở rộng việc làm theo là một trong số các chương trình tín dụng hiệu quả nhất của Chi nhánh Ngân hàng Chính sách xã hội tỉnh Điện Biên thời gian qua. Các hộ đều sử dụng vốn vay đúng mục đích, chủ yếu đầu tư vào phát triển trang trại, nâng cao hiệu quả trồng trọt, chăn nuôi, sản xuất, kinh doanh, giúp thoát nghèo bền vững. Trong quá trình triển khai, cùng với tăng cường tuyên truyền, giải ngân cho các đối tượng vay vốn, Chi nhánh Ngân hàng Chính sách xã hội tỉnh đã phối hợp chặt chẽ với Sở LĐ-TB&XH, UBND các huyện, thị xã, thành phố và các tổ chức hội, đoàn thể thực hiện đầu tư cho các chương trình, dự án sử dụng nhiều lao động, hỗ trợ phát triển ngành nghề, từ đó góp phần thực hiện hiệu quả Chương trình mục tiêu quốc gia Giảm nghèo bền vững.

Đến nay, gần 3.200 mô hình, dự án với gần 3.200 lượt hộ dân được vay vốn hỗ trợ tạo việc làm, qua đó tạo việc làm ổn định cho hàng nghìn lao động. Vốn vay ưu đãi đến tay người dân kịp thời đã tiếp động lực cho nhiều cá nhân, hộ gia đình xóa đói, giảm nghèo và vươn lên làm giàu chính đáng. Theo đó, nhiều mô hình kinh tế

trang trại, gia trại tổng hợp đã hình thành; các làng nghề truyền thống được khôi phục... góp phần thu hẹp khoảng cách giàu nghèo, giảm tỷ lệ thất nghiệp và hoàn thành các tiêu chí xây dựng nông thôn mới.

009. KHẮC TÂN// ĐIỆN BIÊN NHÂN RỘNG MÔ HÌNH THÂM CANH MẮC CA// Nông thôn ngày nay.- Số 171.- Ngày 27/10/2022 - Tr.9

Để đánh giá kết quả thực hiện mô hình trồng thâm canh cây mắc ca bằng các giống tiến bộ kỹ thuật sau 2 năm triển khai tại xã Mường Đăng (huyện Mường Ảng) và các xã Pú Luông, Mường Lói(huyện Điện Biên), Trung tâm Khuyến nông- Giống cây trồng, vật nuôi tỉnh Điện Biên đã tổ chức hội thảo đầu bờ nhân rộng mô hình.

Tham dự hội thảo có nông dân thực hiện mô hình và những nông dân có nhu cầu tìm hiểu về cây mắc ca. Tại đây, nông dân đã được các cán bộ khuyến nông tư vấn, hướng dẫn kỹ thuật chăm sóc, thu hoạch và đầu ra cho sản phẩm cây mắc ca. Đại biểu cũng trao đổi, đánh giá thực trạng, khả năng phát triển cây mắc ca trên địa bàn tỉnh; thảo luận về những giải pháp để đưa cây mắc ca phát triển bền vững tại địa phương giai đoạn tới.

010. Nguyễn Linh/ Ngày hội giao lưu VHTTDL vùng biên giới Việt Nam - Lào lần thứ III năm 2022: Tôn vinh tầm vóc và giá trị đặc biệt mối quan hệ Việt - Lào// Văn hóa.- Số 3783.- Ngày 3/10/2022 - Tr.8+9

Trong không khí trang trọng và thắm tình hữu nghị của hai nước Việt Nam - Lào, cuối tuần qua tại Quảng trường 7.5 (TP Điện Biên Phủ), Bộ VHTTDL phối hợp với UBND tỉnh Điện Biên long trọng tổ chức Lễ khai mạc Ngày hội giao lưu VHTTDL vùng biên giới Việt Nam - Lào lần thứ III năm 2022, với chủ đề “Thắm tình hữu nghị - Hướng tới tương lai”.

Đây là sự kiện chính trị, văn hóa lớn kỷ niệm 60 năm Ngày thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam-Lào (5.9.1962 - 5.9.2022) và 45 năm Ngày ký Hiệp ước Hữu nghị và Hợp tác Việt Nam - Lào (18.7.1977 - 18.7.2022). Tới dự Lễ khai mạc có Ủy viên Bộ Chính trị, Trưởng ban Kinh tế Trung ương Trần Tuấn Anh; Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương; Bí thư Tỉnh ủy Điện Biên Nguyễn Văn Thắng; đại diện lãnh đạo các Bộ, ban, ngành Trung ương, tỉnh Điện Biên và 10 tỉnh của Việt Nam có biên giới với Lào.

Về phía bạn có Thứ trưởng Bộ Thông tin, Văn hóa và Du lịch Lào Ounethouang Khaophanh; Tham tán, Phó Đại sứ quán đặc mệnh toàn quyền Lào tại Việt Nam Chnthaa Phonkham Ma Ni Chanh; đại diện lãnh đạo 10 tỉnh nước bạn Lào. Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính gửi lẵng hoa chúc mừng Ngày hội.

Lan tỏa mối quan hệ truyền thống, thủy chung son sắt

Ngày hội là dịp giới thiệu, quảng bá tới bạn bè trong nước và quốc tế về tiềm năng, thể mạnh phát triển văn hóa, thể thao, du lịch dân tộc các tỉnh biên giới Việt Nam - Lào trong công cuộc đổi mới, hội nhập và phát triển, góp phần giữ gìn, phát huy và tôn vinh bản sắc văn hóa các dân tộc; nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm

trong việc xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước theo Nghị quyết số 33-NQ/TW, Nghị quyết Đại hội toàn quốc lần thứ XIII của Đảng và Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021 đã đề ra. Đặc biệt, Ngày hội là dịp tăng cường tình đoàn kết hữu nghị, truyền thống lâu đời, sự hợp tác toàn diện giữa hai nước Việt Nam - Lào.

Phát biểu tại Lễ khai mạc, Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương nhấn mạnh: Việt Nam - Lào là hai nước láng giềng, gần gũi và thân thiết, nhân dân hai nước quan hệ truyền thống thủy chung son sắt, gắn bó lâu đời. Mỗi quan hệ hữu nghị đặc biệt Việt - Lào đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh, Chủ tịch Kaysone Phomvihane và Chủ tịch Souphanouvong gây dựng, được các thế hệ lãnh đạo và nhân dân hai nước nâng niu, dày công vun đắp, ngày càng được củng cố và phát triển, trở thành tấm gương mẫu mực, trong sáng, là tài sản vô giá, nguồn lực quý báu và là nhân tố quan trọng bảo đảm thành công của sự nghiệp cách mạng ở mỗi nước. Các hoạt động giao lưu văn hóa, thể thao, du lịch của đồng bào các dân tộc vùng biên giới hai nước Việt Nam - Lào nhằm tôn vinh tầm vóc và giá trị đặc biệt của mối quan hệ Việt - Lào.

Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương tin tưởng, thông qua Ngày hội, nhân dân và du khách sẽ được hòa mình cùng thiên nhiên, trải nghiệm không khí sôi động của các chương trình biểu diễn văn hóa, nghệ thuật của lễ hội truyền thống, trò chơi dân gian, các môn thi đấu thể thao do nghệ nhân, diễn viên, vận động viên trình diễn, thể hiện sức mạnh của sự hội tụ, tỏa sáng về tình đoàn kết, hữu nghị hợp tác cùng phát triển giữa hai nước Việt Nam - Lào. Thứ trưởng Bộ Thông tin, Văn hóa và Du lịch Lào khẳng định: Việc tổ chức giao lưu VHTTDL vùng biên giới Việt Nam - Lào được coi là hoạt động rất quan trọng của hai nước, góp phần chào mừng Năm hữu nghị Lào - Việt Nam và Việt Nam - Lào, cũng như kỷ niệm 60 năm Ngày thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Lào và 45 năm ngày ký Hiệp ước Hữu nghị và Hợp tác toàn diện Việt Nam - Lào. Thông qua các chương trình nghệ thuật đặc sắc, hội thảo hợp tác phát triển du lịch nhằm tăng cường mối quan hệ giữa các tỉnh có chung tuyến biên giới, trao đổi thông tin du lịch tạo thuận lợi cho việc xuất nhập cảnh của du khách và khuyến khích sự hợp tác nhiều hơn nữa giữa Chính phủ và doanh nghiệp.

Thứ trưởng Bộ Thông tin, Văn hóa và Du lịch Lào Ounethouang Khaophanh cũng cho biết, sự bùng phát của đại dịch Covid-19 có tác động nghiêm trọng đến ngành du lịch thế giới trong đó có Lào. Do đó, Lào đã thực hiện các biện pháp ngăn chặn sự lây lan của dịch bệnh như đóng cửa các hãng hàng không, cửa khẩu quốc tế vì thế hoạt động kinh doanh lĩnh vực du lịch ở Lào đã bị ảnh hưởng nghiêm trọng, đặc biệt với các doanh nghiệp vừa và nhỏ. Sau khi tình hình dịch bệnh được kiểm soát, Lào thông báo mở cửa hoàn toàn đón khách du lịch bắt đầu từ ngày 9.5.2022, và đã có rất đông du khách các nước láng giềng đến tham quan, trong đó có nhiều du khách đến từ Việt Nam làm cho du lịch Lào dần dần hồi phục và đi lên.

Phát biểu chào mừng, Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên Lê Thành Đô nhấn mạnh, Điện Biên được biết đến là một vùng đất anh hùng với chiến thắng Điện Biên Phủ, nơi sở hữu nhiều di tích, danh thắng tươi đẹp, hùng vĩ, bản sắc văn hóa phong phú, độc đáo của 19 dân tộc anh em được bảo tồn và phát huy. Tỉnh Điện Biên có hơn 400km đường biên giới tiếp giáp với nước bạn Lào, trong những năm qua quán

triệt tinh thần chỉ đạo của hai Đảng, hai Nhà nước, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc tỉnh Điện Biên đã không ngừng tăng cường củng cố và phát huy hiệu quả mối quan hệ hữu nghị đặc biệt, hợp tác toàn diện và tiếp tục mở rộng quan hệ hợp tác với các tỉnh phía Bắc của nước bạn Lào. Ngày hội cũng là dịp để tỉnh Điện Biên giới thiệu, quảng bá vẻ đẹp của mảnh đất, con người Điện Biên tới đông đảo du khách trong nước và quốc tế.

Thấm tình hữu nghị, hướng tới tương lai

Sau phần lễ là chương trình nghệ thuật đặc sắc với chủ đề “Thấm tình hữu nghị - Hướng tới tương lai” gồm ba chương: Trường Sơn chung dãy - Uống nước nhớ nguồn, Sắc màu biên cương và Thấm tình hữu nghị - hướng tới tương lai.

Chương trình được dàn dựng công phu với sự tham gia của hơn 800 nghệ sĩ, diễn viên đã mang đến cho các đại biểu, nhân dân một đêm khai hội thực sự ấn tượng. Trong đó, chương một đã khái quát lại toàn bộ lịch sử hình thành và phát triển mối quan hệ hữu nghị giữa hai nước Việt Nam, Lào. Tựa lưng chung dải Trường Sơn hùng vĩ, chia sẻ mạch nguồn của dòng Mekong huyền thoại, hai đất nước Việt - Lào đã vai kề vai, cùng tay nắm tay qua bao ngày tháng gian lao, ổn định, phát triển. Tình đoàn kết keo sơn ấy được khơi nguồn và càng lớn mạnh chính từ nơi mà đất mẹ thiêng liêng liền kề, hồn thiêng sông núi hoà chung, trở thành hình tượng đoàn kết chí tình, chí nghĩa, chí nguyện sáng ngời.

Chương hai giới thiệu về mảnh đất, con người tỉnh Điện Biên, xứ sở hoa ban trắng trong quá trình lịch sử đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và phát triển. Điện Biên, điểm hẹn hoà bình nơi biên cương Tổ quốc hôm nay là kết tinh, hội tụ những giá trị lịch sử hào hùng, vẻ đẹp thiên nhiên ban tặng; kho tàng văn hóa phong phú độc đáo của 19 dân tộc anh em, đặc biệt là thành quả từ ý chí khát vọng, bàn tay, khối óc và sáng tạo của chính quyền, nhân dân các dân tộc tỉnh Điện Biên qua nhiều thời kỳ. Đồng thời, thể hiện thế mạnh, tiềm năng phát triển văn hóa, thể thao và du lịch của đồng bào các dân tộc vùng biên giới cũng như nhân dân hai nước Việt Nam, Lào; tình nghĩa gắn bó keo sơn của đồng bào các dân tộc vùng biên giới cùng nhau đoàn kết, xây dựng tuyến biên giới Việt - Lào hòa bình, hữu nghị và bền vững. Chương ba tiếp tục khẳng định tình đoàn kết hữu nghị truyền thống lâu đời, sự hợp tác toàn diện giữa hai nước Việt Nam và Lào. Nền tảng quan trọng này đã mở đầu cho chuỗi hợp tác phát triển toàn diện trên nhiều lĩnh vực quan trọng của nền kinh tế - xã hội hai quốc gia; đồng thời khẳng định quan điểm, đường lối, chủ trương nhất quán của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta trong việc duy trì, củng cố và tăng cường mối quan hệ đặc biệt giữa Đảng, Nhà nước và nhân dân hai nước, siết chặt tay hướng về tương lai.

Trước đó, trong khuôn khổ Ngày hội đã diễn ra các hoạt động trình diễn, giới thiệu lễ hội, nghi thức sinh hoạt văn hóa của 10 đoàn nghệ thuật quần chúng đến từ các tỉnh Điện Biên, Quảng Nam, Nghệ An, Thừa Thiên Huế, Thanh Hóa, Kon Tum, Quảng Trị, Sơn La, Hà Tĩnh, Quảng Bình. Trưng bày triển lãm “Đặc trưng văn hóa vùng biên giới và tình đoàn kết hữu nghị Việt - Lào”; thi đấu và trao huy chương các môn thể thao. Cùng với đó, là hoạt động tri ân, tưởng nhớ Anh hùng liệt sĩ tại Đền thờ Liệt sĩ chiến trường Điện Biên Phủ (thành phố Điện Biên Phủ) và Nghĩa trang Liệt sĩ Tông Khao (huyện Điện Biên).

Theo chương trình Ngày hội giao lưu VHTTDL vùng biên giới Việt Nam - Lào lần thứ III năm 2022, hôm nay 3.10, sẽ diễn ra lễ bế mạc, tổng kết, trao giải các hoạt động và kết thúc với chương trình giao lưu già bạn “Chào Điện Biên” tại quảng trường 7.5, thành phố Điện Biên Phủ.

Liên hoan nghệ thuật quần chúng các dân tộc vùng biên giới Việt - Lào

Nằm trong chuỗi các sự kiện có ý nghĩa của Ngày hội giao lưu VHTTDL vùng biên giới Việt Nam - Lào lần thứ III năm 2022, sáng qua 2.10, tại TP Điện Biên Phủ, Bộ VHTTDL phối hợp với UBND tỉnh Điện Biên tổ chức khai mạc Liên hoan nghệ thuật quần chúng và trình diễn trang phục truyền thống dân tộc. Chương trình thu hút đông đảo diễn viên nghệ thuật quần chúng nghệ nhân và nhân dân tham gia, cổ vũ. Liên hoan nhằm nâng cao ý thức, trách nhiệm công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc có chung đường biên giới hai nước Việt Nam - Lào. Đồng thời, là dịp để các nghệ nhân, diễn viên hai nước Việt Nam - Lào gặp gỡ, giao lưu, trao đổi học tập kinh nghiệm trong hoạt động biểu diễn văn hóa, thể thao và du lịch ở cơ sở.

Liên hoan lần này thu hút đông đảo nghệ nhân, diễn viên quần chúng của 10 tỉnh có chung đường biên giới Việt Nam - Lào gồm: Điện Biên, Sơn La, Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Quảng Nam, Kon Tum, Thừa Thiên Huế và các tỉnh của nước bạn Lào có chung đường biên giới với Việt Nam là Luông Pha Bông, Phong Sa Ly, Xiêng Khoảng, Hủa Phăn, Át Ta Pư, Sê Kông, Khăm Muộn. Nghệ nhân, diễn viên quần chúng của các tỉnh đã mang đến cho công chúng những tiết mục dân ca, dân vũ, dân nhạc và trình diễn trang phục các dân tộc đặc sắc, đậm nét văn hóa của đồng bào các dân tộc hai bên biên giới Việt Nam - Lào...

“Thông qua Ngày hội, nhân dân và du khách sẽ được hòa mình cùng thiên nhiên, trải nghiệm không khí sôi động của các chương trình biểu diễn văn hóa, nghệ thuật của lễ hội truyền thống, trò chơi dân gian, các môn thi đấu thể thao do nghệ nhân, diễn viên, vận động viên trình diễn, thể hiện sức mạnh của sự hội tụ, tỏa sáng về tình đoàn kết, hữu nghị hợp tác cùng phát triển giữa hai nước Việt Nam - Lào.” (Thứ trưởng HOÀNG ĐẠO CƯƠNG)

011. Nguyễn Linh/ Bế mạc Ngày hội VHTTDL các dân tộc vùng biên giới Việt Nam - Lào lần thứ III: Chào Điện Biên, hẹn gặp lại Quảng Nam// Văn hóa.- Số 3784.- Ngày 5/10/2022 - Tr.8+9

Sau ba ngày diễn ra nhiều hoạt động sôi nổi và ý nghĩa, chiều 3.10, tại Trung tâm Hội nghị Văn hóa Điện Biên, Bộ VHTTDL phối hợp với UBND tỉnh Điện Biên tổ chức Lễ bế mạc Ngày hội giao lưu VHTTDL vùng biên giới Việt Nam - Lào lần thứ III năm 2022 với chủ đề “Thắm tình hữu nghị - Hướng tới tương lai”.

Ngày hội là sự kiện chính trị, văn hóa quan trọng thiết thực chào mừng kỷ niệm 60 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao, 45 năm ngày ký Hiệp ước Hữu nghị và Hợp tác Việt Nam - Lào; tiếp tục khẳng định tình đoàn kết hữu nghị đặc biệt, gắn bó thủy chung, keo sơn giữa nhân dân hai nước Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam, đặc biệt là các tỉnh có chung đường biên giới của hai quốc gia.

Lễ bế mạc với liên khúc gồm các tác phẩm *Hà Nội - Viên Chăn*, *Ánh mắt Chăm-pa*, *Điện Biên thành phố trẻ* do tập thể nam nữ biểu diễn. Thông qua ngôn ngữ và hình tượng nghệ thuật ca múa nhạc kết hợp với hình ảnh phim tư liệu, chương trình văn nghệ đã giới thiệu đến người xem về hình ảnh, đất nước, con người, những tiềm năng du lịch, sự phát triển trên các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, giáo dục, quốc phòng và tình đoàn kết keo sơn, chí tình, chí nghĩa sáng ngời của hai nước Việt Nam - Lào. Vụ trưởng Vụ Văn hóa dân tộc (Bộ VHTTDL), Phó Trưởng ban tổ chức Ngày hội Nguyễn Thị Hải Nhung cho biết, chương trình của Ngày hội đã đảm bảo được nội dung trong việc bảo tồn văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc vùng biên, đặc biệt hơn nữa đây chính là sự kiện văn hóa có ý nghĩa chính trị to lớn, thể hiện được tình đoàn kết hữu nghị giữa hai nước, để lại ấn tượng tốt đẹp và được các cấp chính quyền, cơ quan truyền thông và nhân dân, bạn bè quốc tế ghi nhận.

Các nghệ nhân, diễn viên, các vận động viên quần chúng của các tỉnh Việt Nam - Lào tham gia Ngày hội với vai trò chủ thể, khí thế vui tươi, phấn khởi và tự hào khi được mang các giá trị văn hóa của dân tộc mình, của địa phương mình để giao lưu, học hỏi với các tỉnh bạn. Các đoàn nghệ thuật quần chúng một số tỉnh của hai nước đã đi giao lưu, biểu diễn phục vụ nhân dân, cán bộ, chiến sĩ, lực lượng vũ trang trên địa bàn Điện Biên. Đánh giá về các nội dung của Ngày hội, Phó Trưởng ban tổ chức Ngày hội Nguyễn Thị Hải Nhung cho biết, chương trình lễ khai mạc Ngày hội bảo đảm trang trọng, bảo đảm nội dung văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc, có ý nghĩa chính trị văn hóa, thắt tình đoàn kết hữu nghị hai nước Việt Nam - Lào, để lại ấn tượng tốt đẹp với đông đảo đồng bào các dân tộc tỉnh Điện Biên và du khách cũng như các nghệ nhân, diễn viên của Ngày hội.

Đặc biệt, hoạt động “Liên hoan văn nghệ quần chúng” có sự tham gia 10 đoàn của Việt Nam và 6 đoàn nước bạn Lào, với hơn 60 tiết mục thể hiện được quy mô, sự công phu đầu tư về nghệ thuật, bản sắc văn hóa, sự tương đồng và những nét đặc trưng riêng của các dân tộc, các địa phương. Nhiều nghi lễ cộng đồng, nhiều tiết mục múa, âm nhạc dân gian, nhạc cụ truyền thống... đã tái hiện, trình diễn, thể hiện đời sống văn hóa đa dạng, phong phú của các dân tộc trong quá trình phát triển, đồng thời chọn lọc, tiếp thu những tinh hoa văn hóa nhân loại. Hoạt động “Trình diễn nét đẹp trong trang phục các dân tộc” đã giới thiệu trang phục truyền thống của đồng bào các dân tộc trong trang phục hằng ngày, lễ hội với nhiều màu sắc sặc sỡ, hoa văn phong phú, mang đậm ý nghĩa văn hóa. Về trình diễn, giới thiệu trích đoạn lễ hội, nghi thức sinh hoạt văn hóa của mỗi đoàn đã thể hiện nét văn hóa đặc sắc của dân tộc mình. Các lễ hội, nghi thức sinh hoạt văn hóa đã mô phỏng một cách khái quát đặc trưng văn hóa tín ngưỡng dân gian của các dân tộc, gắn liền với đời sống sinh hoạt hằng ngày, đồng thời là kết tinh của văn hóa đặc sắc nhất trong đời sống tâm linh, thể hiện tâm tư nguyện vọng hướng tới mùa màng tươi tốt, cuộc sống ấm no, hạnh phúc, nâng cao ý thức bảo vệ, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống cho hôm nay và mai sau. Tính nhân văn, sự đa dạng của lễ hội càng đề cao giá trị và đoàn kết cộng đồng.

Bên cạnh đó, “Không gian triển lãm, giới thiệu ảnh nghệ thuật về con người và tiềm năng” các tỉnh có chung tuyến biên giới Việt Nam - Lào trong quá trình hội nhập và phát triển đã phản ánh những nét đặc trưng văn hóa và tiềm năng du lịch của từng địa

phương... Các hoạt động thể thao thu hút đông đảo sự quan tâm của khán giả và 245 cán bộ, huấn luyện viên, vận động viên đến từ 8 tỉnh, thành phố: Điện Biên, Hà Tĩnh, Kon Tum, Quảng Bình, Quảng Nam, Quảng Trị, Sơn La và Thừa Thiên Huế. Kết quả, Ban tổ chức đã trao 32 bộ huy chương cho các vận động viên đạt thành tích nhất, nhì, ba ở các nội dung thi đấu của 5 môn thi: Đẩy gậy, bắn nỏ, kéo co, tù lu, tung còn.

Về du lịch, hoạt động đoàn Famtrip khảo sát du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái tại tỉnh Điện Biên; xây dựng và tổ chức chương trình đưa đoàn các tỉnh nước bạn Lào và các tỉnh tham gia Ngày hội khảo sát, trải nghiệm khảo sát, trải nghiệm các di tích lịch sử, các điểm du lịch trên địa bàn và Hội thảo liên kết, hợp tác phát triển du lịch vùng biên giới Việt Nam - Lào. Tại Lễ bế mạc, có 24 tập thể và 7 cá nhân được nhận Bằng khen của Bộ trưởng Bộ VHTTDL. Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên trao tặng 22 Bằng khen cho đoàn nghệ nhân, diễn viên, vận động viên quần chúng có thành tích tham gia, tổ chức Ngày hội văn hóa, thể thao và du lịch các dân tộc các tỉnh vùng biên giới Việt Nam - Lào, năm 2022.

Cũng tại Lễ bế mạc, đơn vị đăng cai Ngày hội giao lưu VHTTDL vùng biên giới Việt Nam - Lào lần thứ IV năm 2027, ông Nguyễn Thanh Hồng, Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Nam cho biết, với gần 1500 di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh đã được xếp hạng, hàng trăm lễ hội độc đáo và các làng nghề truyền thống, cùng với những khu du lịch nổi tiếng, trong thời gian qua, Quảng Nam đã tăng cường thúc đẩy các hoạt động giao lưu VHTTDL với các tỉnh, thành phố trong cả nước và các tỉnh kết nghĩa, hợp tác với nước bạn Lào. Là địa phương đăng cai tổ chức Ngày hội lần thứ IV, Quảng Nam cam kết sẽ phối hợp với các đơn vị của Bộ VHTTDL, các tỉnh, thành phố của Việt Nam và Lào tổ chức tốt nhất nội dung hoạt động trong khuôn khổ Ngày hội đảm bảo theo mục đích, yêu cầu đề ra.

Lưu luyến già bạn “Chào Điện Biên”

Khép lại chuỗi các sự kiện có ý nghĩa của Ngày hội giao lưu VHTTDL vùng biên giới Việt Nam - Lào lần thứ III năm 2022, là chương trình giao lưu già bạn “Chào Điện Biên”. Phó Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên Vừ A Bằng khẳng định, Ngày hội đã thực sự tạo được không khí phấn khởi, đoàn kết, lòng tự hào về các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào hai nước Việt Nam - Lào nói chung và nhân dân các dân tộc vùng biên giới hai nước Việt Nam - Lào nói riêng và hơn cả là sự kế thừa, tăng cường mối quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt và hợp tác toàn diện Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam. Thành công của Ngày hội đã góp phần quảng bá, giới thiệu về tiềm năng, thế mạnh phát triển VHTTDL và di sản văn hóa của 2 nước trong công cuộc đổi mới hội nhập và phát triển đến với bạn bè trong nước và quốc tế.

012. Nguyễn Linh/ Hợp tác phát triển du lịch vùng biên Việt - Lào// Văn hóa.- Số 3783.- Ngày 3/10/2022 - Tr.6

Trong khuôn khổ hoạt động “Ngày hội giao lưu VHTTDL vùng biên giới Việt Nam - Lào lần thứ III năm 2022” chiều qua 2.10, tại thành phố Điện Biên Phủ, Bộ VHTTDL phối hợp với UBND tỉnh Điện Biên tổ chức Hội thảo liên kết, hợp tác phát triển du lịch vùng biên giới Việt Nam - Lào.

Hội thảo là dịp để các cơ quan quản lý nhà nước Trung ương, chính quyền các địa phương của hai nước đánh giá tiềm năng, lợi thế, thực trạng hiện nay và đưa ra các định hướng, giải pháp để tăng cường liên kết, hợp tác phát triển du lịch vùng biên giới Việt Nam - Lào trong thời gian tới. Đồng thời tăng cường công tác liên kết, xúc tiến, quảng bá, giới thiệu tiềm năng, thế mạnh về sản phẩm, dịch vụ du lịch của các địa phương.

Đảm bảo an toàn cho du khách hai bên

Phát biểu khai mạc hội thảo, Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Du lịch (Bộ VHTTDL) Hà Văn Siêu cho biết, hợp tác du lịch giữa hai nước được hình thành từ năm 1991 khi Việt Nam và Lào ký Hiệp định cấp Chính phủ về hợp tác du lịch. Hợp tác đa phương cũng liên tục được đẩy mạnh trong nhiều diễn đàn khu vực như ASEAN, GMS, ACMECS, CLMV... Những điều kiện thuận lợi và sự quan tâm từ cấp cao là cơ sở vững chắc và tiền đề thuận lợi để Việt Nam và Lào tăng cường hợp tác du lịch nói chung và hợp tác, liên kết phát triển du lịch khu vực biên giới hai nước nói riêng.

Những năm qua, nhiều hoạt động hợp tác, liên kết phát triển sản phẩm, xúc tiến du lịch trong khuôn khổ song phương và đa phương đã được triển khai và đạt được những kết quả nhất định, thu hút sự tham gia của các địa phương, cơ quan, hiệp hội, doanh nghiệp du lịch hai nước. Việt Nam tiếp tục là điểm đến truyền thống với khách du lịch Lào và Lào là một trong những điểm đến du lịch được nhiều người Việt Nam lựa chọn. Trong 6 tháng đầu năm 2022, Việt Nam đón gần 46,5 nghìn lượt khách Lào; khách Việt Nam đi du lịch Lào đạt gần 49,2 nghìn lượt, chiếm 28% tổng lượng khách quốc tế đến Lào, đứng thứ 2 trong số các thị trường gửi khách đến Lào. Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Du lịch nhấn mạnh, Hội thảo liên kết, hợp tác phát triển du lịch vùng biên giới Việt Nam - Lào là cơ hội tốt để các địa phương, doanh nghiệp du lịch vùng biên giới Việt Nam - Lào tiếp nhận, chia sẻ thông tin và định hướng liên kết xây dựng, phát triển sản phẩm khu vực biên giới, hợp tác xúc tiến quảng bá thu hút khách đến khu vực biên giới Lào - Việt Nam trong bối cảnh phục hồi sau đại dịch Covid-19, chuẩn bị cho giai đoạn phát triển mới mạnh mẽ hơn.

Phó Tổng Cục trưởng Tổng Cục Du lịch Hà Văn Siêu đề xuất với phía Lào trong thời gian tới quan tâm hơn nữa đến tạo điều kiện thuận lợi đi lại, xuất nhập cảnh cho khách du lịch từ Lào cũng như từ nước thứ ba đến Việt Nam và ngược lại. Việt Nam sẽ đồng hành cùng nước bạn nhằm nỗ lực đảm bảo an toàn cho du khách hai bên.

Luôn duy trì mối quan hệ láng giềng gần gũi

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên Vừ A Bằng nhấn mạnh, phát huy truyền thống đoàn kết đặc biệt giữa hai quốc gia, trong những năm qua, tỉnh Điện Biên luôn duy trì mối quan hệ đối ngoại thân thiết với các tỉnh Bắc Lào thông qua các cuộc hội đàm cấp cao để trao đổi, thông báo cho nhau tình hình phát triển kinh tế - xã hội, kết quả thực hiện biên bản hợp tác của mỗi bên trong từng giai đoạn để kịp thời bổ sung khi có các vấn đề phát sinh, qua đó tăng cường hợp tác quảng bá thông tin, hình ảnh, tiêu thụ sản phẩm vào thị trường của mỗi bên. Đối với các tỉnh có chung đường biên

giới như Phong Sa Ly, Luông Pha Băng, tỉnh luôn duy trì mối quan hệ láng giềng gần gũi, cùng nhau xây dựng đường biên giới hòa bình, hữu nghị và hợp tác.

Đề khai thác những lợi thế về vị trí địa lý và mối quan hệ truyền thống đoàn kết đặc biệt giữa hai quốc gia, Phó chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên cho biết, trong thời gian tới tỉnh sẽ đẩy mạnh phối hợp với các tỉnh Phong Sa Ly, Luông Pha Băng tiếp tục đề nghị với Chính phủ và Bộ, ngành liên quan của hai nước sớm xem xét quyết định đầu tư tuyến đường Luông Pha Băng - Huổi Puốc - Na Son; nghiên cứu, đầu tư xây dựng khu kinh tế Cửa khẩu quốc tế Tây Trang - Pang Hóc; khu kinh tế cửa khẩu Huổi Puốc - Na Son và các cặp chợ biên giới Việt Nam - Lào. Cùng với đó, tỉnh Điện Biên mong muốn tiếp tục nhận được sự quan tâm, hỗ trợ của Bộ VHTTDL Việt Nam; Bộ Thông tin, Văn hóa và Du lịch Lào; các cơ quan báo chí, truyền thông, các doanh nghiệp của hai nước.

Các ý kiến thảo luận tại Hội thảo tập trung làm rõ một số nội dung: Đánh giá tiềm năng, cơ hội và định hướng liên kết phát triển du lịch tại khu vực biên giới Việt Nam - Lào; giới thiệu tiềm năng và định hướng hợp tác xúc tiến, quảng bá thu hút khách đến với khu vực biên giới Lào - Việt Nam; kinh nghiệm trong hợp tác phát triển du lịch giữa tỉnh Điện Biên và một số tỉnh Bắc Lào; vai trò điều phối của các cơ quan du lịch địa phương cho hợp tác liên kết giữa các doanh nghiệp hai bên; liên kết giữa các doanh nghiệp trong xây dựng sản phẩm và xúc tiến quảng bá thu hút khách tới du lịch biên giới; đánh giá sản phẩm du lịch các tỉnh biên giới Việt Nam - Lào dưới góc nhìn doanh nghiệp.

Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Du lịch Hà Văn Siêu khẳng định, để hợp tác du lịch Việt - Lào nói chung và hợp tác du lịch khu vực biên giới hai nước nói riêng phát triển tương xứng với tiềm năng, Tổng cục Du lịch khuyến khích và đồng hành cùng các địa phương hiệp hội, doanh nghiệp thúc đẩy triển khai các chương trình Fam trip, Press trip cho các hãng lữ hành gửi khách, các nhà báo, nhà văn viết về du lịch đến khảo sát, tham quan các điểm đến du lịch biên giới của Việt Nam và Lào, tập trung vào các tiềm năng du lịch nổi trội tại các khu vực vùng biên giữa hai nước.

013. Xuân Tư/ Lễ mừng cơm mới ở Điện Biên là Di sản Văn hóa phi vật thể quốc gia// Sức khỏe và đời sống.- Số 164.- Ngày 14/10/2022 - Tr.12

Vừa qua, tại xã Chiềng Sơ, huyện Điện Biên Đông (tỉnh Điện Biên), UBND huyện Điện Biên Đông phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức Lễ công bố và trao Chứng nhận Di sản Văn hóa phi vật thể Quốc gia đối với Lễ mừng cơm mới của người Xinh Mun ở xã Chiềng Sơ.

Lễ mừng cơm mới là một trong những nghi lễ sinh hoạt văn hóa dân gian truyền thống được trao truyền từ nhiều đời nay và đã trở thành di sản độc đáo của dân tộc Xinh Mun, chứa đựng, phản ánh những nét đặc trưng về lịch sử, văn hóa, đời sống, kinh tế của đồng bào Xinh Mun qua các câu chuyện truyền thuyết, diễn xướng, dân ca, dân vũ, phong tục và tập quán, tín ngưỡng.

Đây là hình thức sinh hoạt văn hóa cộng đồng nhằm thỏa mãn nhu cầu tâm linh nảy sinh trong cuộc sống, lao động sản xuất, là chỗ dựa tinh thần để mọi người hướng

về tổ tiên, dòng tộc, các vị thần để gửi gắm niềm tin, cầu mong một cuộc sống bình an, khỏe mạnh, sung túc và củng cố sự đoàn kết trong cộng đồng.

Theo ông Lò Văn Dũng, Bí thư Đảng ủy xã Chiềng Sơ, xã Chiềng Sơ, huyện Điện Biên Đông có 6 dân tộc cùng chung sống với gần 1.200 hộ, hơn 6.000 nhân khẩu. Đồng bào dân tộc Xinh Mun ở Chiềng Sơ có 472 hộ với hơn 2.200 nhân khẩu. Dân tộc Xinh Mun canh tác trên nương là chính và tin rằng kết quả sản xuất do quyết định của hồn lúa và thần nương, thần nước. Do vậy, họ thường tiến hành các nghi lễ nông nghiệp cầu mong các thế lực siêu nhiên phù hộ cho con người sức khỏe, mùa màng bội thu, trong đó Lễ mừng cơm mới (Trả pa me) là nghi lễ quan trọng nhất trong đời sống của đồng bào Xinh Mun.

Lễ mừng cơm mới của người Xinh Mun thể hiện đạo lý “uống nước nhớ nguồn,” biết ơn và tưởng nhớ tới những người có công sinh thành, dưỡng dục con cháu và truyền đạt những tri thức, kinh nghiệm trong lao động sản xuất, đặc biệt là kỹ thuật làm nương theo mùa vụ.

Đây là dịp con cháu dâng lên các món ăn truyền thống, mời tổ tiên ăn cơm mới và cầu mong họ phù hộ cho các thành viên trong gia đình khỏe mạnh, cầu cho mùa màng bội thu.

Lễ mừng cơm mới còn nhằm bảo lưu các món ăn truyền thống của dân tộc, thể hiện tri thức dân gian về ẩm thực của người Xinh Mun trong việc khai thác thức ăn trong tự nhiên phục vụ đời sống hàng ngày.

Đây là dịp để các thành viên gia đình, dòng họ quây quần bên nhau mừng thành quả lao động sau một mùa vụ vất vả; là dịp để ông bà, cha mẹ dạy bảo con cháu biết quý trọng sức lao động, đặc biệt là duy trì truyền thống thờ cúng tổ tiên của dân tộc Xinh Mun, là dịp giúp gia đình, dòng họ đoàn kết, gắn bó với nhau hơn.

Lễ mừng cơm mới của người Xinh Mun ở Chiềng Sơ được tổ chức vào khoảng cuối tháng 8 đầu tháng 9 hằng năm, thời gian cụ thể tùy thuộc vào sự lựa chọn của các gia đình.

Với giá trị tiêu biểu, Lễ mừng cơm mới của người Xinh Mun được Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đưa vào Danh mục Di sản Văn hóa phi vật thể Quốc gia theo Quyết định số 64/QĐ-BVHTTDL ngày 12/01/2022.

Ông Nguyễn Hoàng Hiệp, Phó Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Điện Biên, cho biết, Lễ mừng cơm mới của người Xinh Mun ở xã Chiềng Sơ được đưa vào Danh mục Di sản Văn hóa phi vật thể Quốc gia là sự ghi nhận và động viên xứng đáng với các cấp, các ngành và chủ thể nắm giữ di sản, nâng cao hơn nữa ý thức, trách nhiệm, tinh thần tự giác của các chủ thể, cộng đồng và những nhà nghiên cứu trong việc giữ gìn, bảo tồn, phát huy giá trị di sản.

014. Thái Hà Anh/ Khăn Piêu trong đời sống đồng bào// Giáo dục và thời đại.- Số 247.- Ngày 15/10/2022 - Tr.28

Khăn Piêu không chỉ được người phụ nữ Thái dùng để che nắng, che mưa mà còn là vật không thể thiếu trong các nghi thức tín ngưỡng mang đậm bản sắc

văn hóa dân tộc. Khăn còn là thước đo độ cần mẫn, chăm chỉ của mỗi người con gái bản địa...

Đậm nét văn hóa

Với đồng bào Thái đen Tây Bắc nói chung, người Thái đen tỉnh Điện Biên nói riêng, khăn Piêu có ý nghĩa về mặt tâm linh. Nó được ví như một tín vật trong tình yêu, một phần của trang phục làm nên vẻ đẹp riêng có của người phụ nữ.

Chiếc khăn cũng là một trong những tiêu chí để đánh giá người phụ nữ. Vì thế, phụ nữ Thái đen trước kia ai cũng phải biết thêu và làm khăn Piêu.

Theo phát âm tiếng Thái, khăn Piêu được đọc là “Piêu”. Có nhiều loại khăn Piêu khác nhau. Có loại được thêu hoa văn bằng chỉ màu sắc sỡ, song một số chỉ là những tấm vải bông nhuộm chàm. Tùy từng vùng, địa phương mà Piêu có những sắc thái riêng.

Bà Quàng Thị Thâng (62 tuổi) ở xã Noong Hẹt, huyện Điện Biên, cho biết: “Khăn Piêu là vật dụng không thể thiếu trong đời sống sinh hoạt và văn hóa tâm linh của người Thái. Chính vì vậy, trước đây mỗi người phụ nữ Thái thường có một bộ sưu tập các loại khăn Piêu do tự tay mình thêu”.

Trong cuộc sống sinh hoạt hằng ngày, phụ nữ Thái thường hay “pốc Piêu” (đội khăn Piêu). Piêu có tác dụng che đầu khi nắng gió, làm ấm đầu khi mùa đông giá lạnh. Được ví như vật trang sức quan trọng, cùng với váy, áo côm, thắt lưng, chiếc khăn là phần không thể thiếu trong bộ trang phục của người phụ nữ.

Khăn Piêu được coi như món quà, một tín vật hay là nơi gửi gắm tâm tư, tình cảm của người con gái Thái. Mỗi dịp lễ hội, các chàng trai thường tìm cách tỏ tình với những cô gái thông qua việc cướp khăn Piêu. Nếu đồng ý làm bạn, cô gái sẽ để cho chàng trai cướp khăn Piêu của mình. Ngoài ra, nếu thích ai, cô gái sẽ tìm lý do để “quên”, cố tình đánh rơi hay tung khăn Piêu về phía người đó.

Theo chia sẻ của bà Cà Thị Ính (88 tuổi, trú tại xã Noong Hẹt, huyện Điện Biên), khăn Piêu có vị trí đặc biệt trong đời sống tâm linh của đồng bào Thái.

“Khăn được dùng để đặt trong các lễ như: Tạ ơn, Xên bản, xên mừng (cúng bản cúng mừng)... Ngoài ra, khăn Piêu còn được sử dụng trong việc tang lễ với vai trò như đưa đường, chỉ lối cho linh hồn của người chết được siêu thoát”, bà Ính nói.

Khăn Piêu còn là món quà không thể thiếu để tặng gia đình nhà chồng khi về làm dâu. Chính vì thế, họ phải tự tay làm khăn, chuẩn bị cho mình một “bộ sưu tập” trước khi đi lấy chồng.

Đẹp từng đường “siêu”

Với màu sắc sặc sỡ và những đường nét tinh xảo, khăn Piêu tôn lên vẻ đẹp trên khuôn mặt của người phụ nữ. Bởi vậy, khăn Piêu còn là một tiêu chuẩn xã hội để đánh giá một phụ nữ. Qua chiếc khăn, có thể biết được chủ nhân của nó là người tài hoa, siêng năng, chịu khó, khéo tay hay là người lười nhác, vụng dại.

Trước đây, những cô gái Thái ở vào độ tuổi 15, 16 thì ai cũng thạo việc thêu thùa, may vá, dệt vải làm khăn. Bởi ngay từ nhỏ, họ đã được bà hoặc mẹ hướng dẫn

“siêu Piêu” (thêu khăn). Rồi khi lớn lên, họ trở thành những thiếu nữ tài hoa với đôi bàn tay khéo léo cùng tư duy sáng tạo.

Những chiếc khăn Piêu với đường nét hoa văn độc đáo, thể hiện được suy nghĩ, tâm tư, tình cảm của họ trong đó. Từng đường kim, mũi chỉ và cách pha màu sao cho hài hòa để thêu được chiếc khăn như ý được truyền thụ từ thế hệ này qua thế hệ khác.

Người Thái có câu: “Khuằm mứ pên lái – hài mứ pên bók” (Úp bàn tay thành nụ - Ngửa bàn tay thành bông). Để hoàn thành một chiếc khăn Piêu, các cô gái Thái phải mất ba tháng dệt vải, thêu thùa, tự tìm kiếm cho mình những màu sắc, đường “siêu” thích hợp nhất.

Khăn Piêu của người Thái không phải trang trí ở toàn bộ diện tích của khăn mà được tập trung ở hai đầu. Trước khi thêu trang trí, họ thường ghép mảnh vải đỏ làm viền. Các viền đỏ bọc cho sợi vải ở các đầu khăn khỏi bị xô ra, vừa giới hạn diện tích trang trí ở đầu khăn.

Khi thêu những hoa văn đa dạng lên hai đầu khăn, người phụ nữ nhìn theo mẫu song không rập khuôn, máy móc. Trong quá trình thêu, họ có thể sáng tạo theo ý muốn chủ quan. Có nhiều kiểu thêu: Móc xích, chân rết, xương cá...

Hoa văn khăn Piêu không đơn giản, điểm xuyết mà là một hệ thống bố cục nội dung phức tạp. Để thêu được, đòi hỏi người phụ nữ phải nắm chắc nguyên tắc kỹ thuật và tư duy sáng tạo những nét hoa văn với hai mặt phải, trái của nó.

Điều đặc biệt là phụ nữ Thái không thêu Piêu ở mặt phải như lối thêu thông thường mà lại thêu từ mặt trái, các hoa văn và màu sắc phức tạp sẽ hiện lên ở phía mặt phải. Bằng lối thêu luôn rất khéo léo, hạn chế tới mức tối đa đường chỉ lộ ra ngoài để cho đường viền màu đỏ và nền chàm của khăn liền làm một.

Bên cạnh hoa văn trang trí, điểm nổi bật ở khăn Piêu chính là các cúc Piêu. Cúc được làm từ một mảnh vải đỏ rộng khoảng 1 cm, bên trong bọc lõi chỉ rồi cuộn tròn lại. Cuộn vải tròn được khâu vắt thành một hình tròn rồi quấn dây vải lại theo hình ốc.

Các cúc sau khi làm xong được ghép lại rất khéo léo vào đầu Piêu. Những loại chỉ màu được sử dụng vừa mang chức năng kỹ thuật, lại có giá trị thẩm mỹ. Nhìn vào chiếc cúc được đính vào đầu Piêu, rất khó nhận ra được đường chỉ khâu ghép với nhau. Cúc Piêu thường được sắp xếp thành từng chùm lẻ (3, 5, 7 cái) trên các vị trí cách đều nhau ở hai đầu khăn. Bởi vậy, ở trên Piêu bao giờ cũng là cúc chùm.

Cũng như nhiều vật dụng khác (cúc áo, chắn song cửa sổ, bậc thang nhà sàn...), cúc Piêu được thiết kế theo quan niệm số lẻ. Bình thường phụ nữ Thái đội khăn Piêu có cúc chùm ba. Nhưng khi tặng Piêu cho người bề trên, người mình quý trọng thì tặng loại Piêu có cúc chùm năm trở lên.

015. Kông Thao/ Nay mai sợ vắng tiếng khèn// Giáo dục và thời đại.- Số 240.- Ngày 7/10/2022 - Tr.40+41

Ở nơi biên giới huyện Nậm Pồ (tỉnh Điện Biên), có những người đàn ông người Mông suốt mấy chục năm qua vẫn miệt mài tìm cách lưu truyền lại tiếng

khèn cho thế hệ sau. Với họ, giữ tiếng khèn chính là giữ hồn văn hóa của dân tộc mình.

Nỗi lo hồn cốt phai mờ

Với đồng bào Mông, tiếng khèn chính là linh hồn, là bản sắc của dân tộc. Theo quan niệm của người Mông, con gái phải biết may vá, dệt vải, thêu thùa. Còn con trai phải biết thổi khèn và múa khèn. Tiếng khèn dường như đã trở thành một phương thức để người Mông chuyển tải, thổ lộ tình cảm, tâm tư nguyện vọng của mình...

Trong các nghi lễ, lễ hội, khèn mang ý nghĩa là phương tiện giao tiếp của con người với thế giới tâm linh, là nhạc cụ độc đáo thể hiện tâm hồn, tín ngưỡng truyền thống, bản sắc của dân tộc. Trong cưới hỏi, tiếng khèn như thay lời nhắn nhủ của bố mẹ, anh chị em gửi cho con gái khi về nhà chồng. Còn trong nghi lễ tang ma, tiếng khèn cất lên để tỏ lòng xót thương, luyến tiếc người quá cố.

Khèn có ý nghĩa quan trọng với đời sống đồng bào Mông như vậy, thế nhưng, gần đây, những giai điệu réo rắt khi trầm, khi bổng của khèn có dấu hiệu mai một ngay cả ở những nơi người Mông chiếm đa số. Sự phát triển có phần ồn ào của đời sống xã hội đã khiến tiếng khèn nhiều lúc, nhiều nơi bị “lép vế”. Nhiều người trẻ đã không có cơ hội tiếp xúc hoặc không còn mê đắm với điệu khèn của dân tộc mình.

“Làm gì để tiếng khèn, hồn cốt của người Mông trường tồn và mãi vang xa” đang là nỗi lo và là trách nhiệm của những người làm công tác văn hóa ở Nậm Pồ, đặc biệt là những nghệ nhân mang trong mình dòng máu của đồng bào Mông giàu bản sắc.

Truyền lửa đam mê

Trên sân khấu của Ngày hội văn hóa dân tộc Mông huyện Nậm Pồ lần thứ nhất được tổ chức gần đây, nghệ nhân Hờ A Pàng lại có dịp say sưa múa khèn. Đây không phải là lần đầu ông Hờ A Pàng biểu diễn trên sân khấu.

Đã gần chục năm nay, từ các hội diễn ở Trung ương, khu vực miền núi phía Bắc, các sự kiện văn hóa của tỉnh Điện Biên hay ngay tại huyện Nậm Pồ nơi ông sinh sống, nghệ nhân này đều góp mặt với tiết mục múa khèn. Vẫn là điệu múa khèn truyền thống của đồng bào Mông, nhiều động tác được lặp đi lặp lại nhưng mỗi lần lên sân khấu, nhiệt huyết của người nghệ nhân này vẫn luôn cháy bỏng, đam mê.

Ông biểu diễn như thể đó là lần cuối cùng tiếng khèn trên tay ông được cất lên những thanh âm mê đắm. Tuổi đã ngoài 60 nhưng tiếng khèn của ông vẫn tràn đầy nội lực, điệu múa thì vẫn dứt khoát, khỏe khoắn, cảm xúc như tuổi mới đôi mươi.

Nhiều người, đặc biệt là đồng bào Mông mỗi khi thả hồn theo những giai điệu réo rắt cất lên từ cây khèn của ông Pàng thì đều như thấy mình được trở về với nguồn cội và thấy rõ ràng hơn bản sắc văn hóa của dân tộc mình.

Sân khấu dù ở bất cứ đâu, với ông Pàng, đó là nơi, là dịp để ông lan tỏa tình yêu khèn với cộng đồng, đặc biệt là với đồng bào dân tộc mình.

Nhiều năm nay, ông Pàng buồn bởi nhận ra một điều rằng, tiếng khèn, văn hóa khèn của dân tộc mình đang có phần mai một. Đi biểu diễn ở nhiều nơi, kể cả vào

những vùng đông đúc người Mông sinh sống tìm được người trẻ đam mê, có tâm huyết học thổi khèn, múa khèn đã không dễ chút nào. Tại các thôn, bản vùng cao, con em người Mông đều đến lớp, xuống trường học cái chữ hoặc đi làm xa. Người ở nhà thì còn mãi lao động sản xuất lo cuộc mưu sinh. Bởi vậy, tiếng khèn cứ bật vắng dần và điều này khiến ông Pàng băn khoăn, trăn trở.

Cũng đau đầu nỗi niềm tìm lớp kế cận để đào tạo cho am hiểu về khèn, biết thổi khèn, giữ lại cái “hồn” của người Mông nên chỉ cần có dịp vui chơi, lễ Tết, hội xuân, ông Lầu A Chur (xã Nậm Chua, huyện Nậm Pồ) lại mang khèn đến. Ở cái tuổi ngoài 60, ai cũng muốn nghỉ ngơi, nhưng ông Lầu A Chur thì không như vậy. Ông vẫn đến với những phiên chợ, hội xuân, sân chơi đông người với mong muốn để tiếng khèn được vang xa. Mỗi lần biểu diễn, tiếng khèn được vang lên là ông thêm hy vọng về thế hệ trẻ sẽ nuôi dưỡng tình yêu với khèn. Rồi hi vọng có thêm người tìm đến ông để học.

“Bản sắc dân tộc về cái khèn thì không thể bỏ được. Ngày xưa, Tết hay có tiếng khèn, tiếng sáo, cả tiếng khèn lá, đó là điều rất quan trọng. Tôi mong muốn giúp cho con cháu học để giữ được bản sắc dân tộc, phong tục tập quán của người Mông chúng ta”, ông Lầu A Chur nói.

Quyết tâm gìn giữ

Với nỗ lực quảng bá, truyền dạy của những người như ông Chur, ông Pàng đã có nhiều người trẻ ở Nậm Pồ nhận thức được tầm quan trọng của khèn trong văn hóa, đời sống của chính dân tộc mình. Dẫu biết rằng, am hiểu về khèn, thông thạo thổi khèn và biết múa khèn không dễ, nhưng tình yêu văn hóa dân tộc sẽ sớm hình thành những lớp trẻ kế cận tinh thông.

Anh Mùa A Dông, xã Nà Búng, huyện Nậm Pồ, bộc bạch: “Tiếng khèn rất quan trọng với dân tộc Mông mình. Nó là bản sắc đặc trưng, rất riêng. Khi nói đến tiếng khèn thì người ta phải nói đến dân tộc Mông. Tôi cảm thấy là giới trẻ như mình cần phải tìm hiểu, học hỏi để không bị mất đi bản sắc”.

Để bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa dân tộc Mông nói riêng và các dân tộc trên địa bàn nói chung, huyện Nậm Pồ đã triển khai nhiều giải pháp cụ thể. Trong đó phải kể đến các lễ hội xuân được tổ chức tại 15/15 xã, lễ hội Gầu Tào tại xã Nà Búng – nơi có 100% dân tộc Mông sinh sống. Mới đây, địa phương này đã tổ chức Ngày hội văn hóa dân tộc Mông lần thứ nhất quy mô cấp huyện với nhiều hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao dân tộc sôi nổi mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc.

Trong mỗi dịp lễ hội như vậy, là người con của đồng bào Mông, vừa là công chức văn hóa xã hội, anh Mùa A Phiêng đã xây dựng đội văn nghệ quần chúng với các hạt nhân tiêu biểu. Họ là những người am hiểu về văn hóa dân tộc. Trong đó, không thể thiếu tiết mục của nghệ nhân thổi khèn.

“Bản thân tôi cố gắng làm sao tìm hiểu những nghệ nhân tiêu biểu nhất để cho vào đội văn nghệ của xã, mời họ tham gia dự hội. Khèn được lồng ghép trong giao lưu văn nghệ, để thế hệ trẻ thấu hiểu được bản sắc của dân tộc mình. Từ đó người ta mới chú tâm giữ gìn bản sắc dân tộc”, anh Mùa A Phiêng, công chức Văn hóa - Xã hội xã Nà Búng, huyện Nậm Pồ cho biết.

“Khèn là bảo bối của nhà mình, các thế hệ trước truyền cho thế hệ sau. Ông bà, bố mẹ lại truyền cho con cháu. Mình cũng phải truyền cho con cháu trong nhà. Phải cố gắng tạo điều kiện, một năm dạy thêm 2-3 người. Mình coi như là ông già trong bản rồi, mình phải truyền cách chơi khèn cho thế hệ sau thôi. Chính vì vậy mà khi có cơ hội là mình mang khèn đi gọi xem ai muốn học thì sẽ dạy”, ông Hồ A Pàng tâm sự.

016. Trần Cường - Đan Hạ// Bắt 2 cán bộ trong vụ dự án Cảng hàng không Điện Biên Trích nguồn báo Thanh niên, số 293, ngày 20/10/2022 - Tr.7

Ngày 19.10, Công an tỉnh Điện Biên cho biết vừa khởi tố, bắt tạm giam ông Nguyễn Đình Hiệp, Phó trưởng phòng TN-MT TP.Điện Biên Phủ (Điện Biên), và bà Bùi Thị Ánh, chuyên viên Phòng TN-MT TP.Điện Biên Phủ, để làm rõ tội vi phạm quy định về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi nhà nước thu hồi đất, quy định tại khoản 3, điều 230, bộ luật Hình sự. Đây là 2 bị can nằm trong vụ án tham nhũng, vi phạm quy định về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi nhà nước thu hồi đất trong dự án nâng cấp Cảng hàng không Điện Biên.

Liên quan vụ án, trước đó, công an tỉnh đã khởi tố, bắt tạm giam các ông Nguyễn Tuấn Anh, Phó chủ tịch UBND TP.Điện Biên Phủ; Phạm Trung Kiên, Phó trưởng phòng Tài chính kế hoạch TP.Điện Biên Phủ; Trần Xuân Mạnh, công chức Phòng Tài chính kế hoạch TP.Điện Biên Phủ; Bùi Mạnh Cường, công chức Phòng TN-MTTP.Điện Biên Phủ, cùng về tội danh trên.

017. Vũ Hải/ Mở rộng vụ án sai phạm đất đai tại TP Điện Biên Phủ: Phê chuẩn bắt giam một trưởng thôn// Bảo vệ pháp luật.- Số 79.- Ngày 03/10/2022- Tr.4

Mở rộng vụ án sai phạm đất đai tại TP Điện Biên Phủ, VKSND TP Điện Biên Phủ (Điện Biên) đã phê chuẩn quyết định khởi tố bị can và Lệnh bắt bị can để tạm giam một trưởng thôn về tội Tham ô tài sản, quy định tại khoản 1 Điều 353 Bộ luật hình sự.

Cơ quan CSĐT Công an TP Điện Biên Phủ ra Quyết định khởi tố vụ án, khởi tố bị can và Lệnh bắt bị can để tạm giam đối với Phạm Văn Sinh về tội Tham ô tài sản, quy định tại khoản 1 Điều 353 Bộ luật hình sự. Các quyết định tố tụng đã được VKS cùng cấp phê chuẩn. Phạm Văn Sinh

Đầu năm 2021, là trưởng thôn, Phạm Văn Sinh, nắm được chủ trương của UBND TP Điện Biên Phủ về việc thu hồi diện tích đất của các hộ dân(thuộc thôn Chế Biến, xã Thanh Luông, huyện Điện Biên) và phần diện tích đất do thôn quản lý cho đấu thầu đối với các hộ dân không thuộc thôn (toàn bộ diện tích đất này trước đây thuộc về UBND xã Thanh Luông, năm 2020 đã bàn giao lại cho UBND phường Thanh Trường, TP Điện Biên) để phục vụ dự án nâng cấp cải tạo Cảng hàng không Điện Biên.

Theo quy định đối với diện tích đất của các hộ dân thuộc thôn Chế Biến thì sẽ được bồi thường, còn đối với phần diện tích đất do thôn quản lý cho đấu thầu với các hộ dân thì không được bồi thường.

Vì là trưởng thôn, nên Phạm Văn Sinh biết được đất của 4 hộ gồm: Ông Vũ Tuấn Hải là 374,5m²; ông Đinh Văn Việt là 200,6m²; bà Đỗ Thị Thủy là 299,4m²; ông Lò Văn Hom là 484,4m² là những người ngoài thôn, có thuê đất của xã, nộp sản về thôn, khi bị thu hồi sẽ không được bồi thường, hỗ trợ theo quy định.

Phạm Văn Sinh nảy sinh ý định chiếm đoạt tài sản của nhà nước nên đã tự ý làm thủ tục để hợp thức hóa diện tích đất của 4 hộ gia đình trên thành đất của gia đình nhà mình (đất của hộ dân thuộc thôn Chế Biển), lập không tài liệu nộp cho tổ giải phóng mặt bằng để lấy tiền bồi thường.

Qua đó, Sinh đã chiếm đoạt 41.700.760 đồng tiền hỗ trợ bồi thường, hỗ trợ 588,9m² diện tích đất không thuộc diện đền bù.

Căn cứ vào những chứng cứ, tài liệu đã thu thập, ngày 27/9/2022, VKSND TP Điện Biên Phủ đã ra yêu cầu khởi tố vụ án, khởi tố bị can đối với Sinh gửi Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an TP Điện Biên Phủ.

Ngày 29/9/2022 Cơ quan cảnh sát điều tra Công an TP Điện Biên Phủ ra Quyết định khởi tố vụ án, khởi tố bị can và Lệnh bắt bị can để tạm giam đối với Phạm Văn Sinh về tội Tham ô tài sản, quy định tại khoản 1 Điều 353 Bộ luật hình sự.

Liên quan vụ án này, ngày 22/9/2022, Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Điện Biên đã khởi tố bị can và ra lệnh bắt tạm giam ông Nguyễn Tuấn Anh, SN 1977- Phó Chủ tịch UBND TP Điện Biên Phủ, về tội về tội "Vi phạm quy định về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất" quy định tại khoản 3 Điều 230 BLHS.

Trước đó, ngày 19/9, Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Điện Biên ban hành các Quyết định khởi tố, bắt giam Phạm Trung Kiên (SN 1984), Phó Trưởng phòng Tài chính kế hoạch TP Điện Biên Phủ); Trần Xuân Mạnh, SN 1984, công chức Phòng Tài chính kế hoạch TP Điện Biên Phủ; Bùi Mạnh Cường, SN 1990, công chức Phòng Tài nguyên và Môi trường TP Điện Biên Phủ cũng về tội danh này.

Quá trình điều tra bước đầu xác định, được giao nhiệm vụ thẩm định phương án bồi thường đợt 31 và 66 để thực hiện Dự án đầu tư xây dựng nâng cấp Cảng hàng không tỉnh Điện Biên, mặc dù nắm vững các quy định về lập, thẩm định, trình phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất nhưng các bị can vẫn thẩm định và trình đề nghị phê duyệt phương án bồi thường đợt 31 và 66 trong khi hồ sơ lập phương án không đảm bảo về quy trình lập phương án, thiếu tài liệu chứng minh đối tượng được bồi thường, hỗ trợ, vi phạm quy định của pháp luật về đất đai gây thiệt hại hơn 13 tỉ đồng ngân sách của Nhà nước.

018. Ngọc Diệp/ Công ty cổ phần giống lâm nghiệp T.U' chi nhánh Điện Biên: Lấy quyền Giám đốc cấp "bùa" số đỏ// Giáo dục và thời đại.- Số 238.- Ngày 5/10/2022 - Tr.13

Không thuộc thẩm quyền được giao đất, song nguyên Giám đốc xí nghiệp Lâm nghiệp vùng Tây Bắc vẫn ngang nhiên 'xẻo' đất để cấp cho công nhân làm nhà. Chính quyền thành phố Điện Biên Phủ cũng "hào phóng" cấp đất ở đô thị, trong khi nguyện vọng của người dân là để trồng cây hàng năm...

Giám đốc xí nghiệp cấp bù sđ...

Theo tài liệu chúng tôi có được, ngày 25/9/2001, UBND tỉnh Lai Châu (nay là Điện Biên) ban hành Quyết định 1343/QĐ-UB thu hồi đất lâm nghiệp của Lâm trường Điện Biên tại địa bàn phường Him Lam và xã Noong Bua, thị xã Điện Biên Phủ, giao cho Công ty Giống Lâm nghiệp Trung ương, nay là Công ty Cổ phần Giống Lâm nghiệp Trung ương Chi nhánh Điện Biên (CTCP Giống Lâm nghiệp T.U). Diện tích đất được giao là 650.000m² đất để xây dựng các công trình lâm sinh.

Thực hiện Quyết định 1343, CTCP Giống Lâm nghiệp T.U đã thực hiện bồi thường giải phóng mặt bằng được 16.984,3m² tại thời điểm năm 2001. Phần diện tích này được sử dụng xây dựng Trụ sở và vườn ươm, đã được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (GCNQSDĐ).

Đối với diện tích đất thuộc khu vực vườn thực vật nhận bàn giao từ Lâm trường Điện Biên 381.540m² không phải bồi thường giải phóng mặt bằng. Hai bên đã ký biên bản bàn giao song chưa được cắm mốc giới trên thực địa.

Còn 251.475,7m², công ty chưa thực hiện bồi thường, giải phóng mặt bằng, chưa được bàn giao mốc giới trên thực địa.

Từ năm 2003 đến đầu năm 2021, đã có 9 lần cơ quan có thẩm quyền ban hành quyết định và thực hiện thu hồi 211.710,4m² (trong tổng số 650.000m²). Diện tích được giao còn lại sau thu hồi là 461.108m² (đã được số hóa), tăng gần 23.000m².

Qua kết quả rà soát, diện tích đất được giao theo Quyết định 1343, ngày 25/9/2001 của UBND tỉnh Điện Biên, thời điểm đầu năm 2021, CTCP Giống lâm nghiệp T.U đang quản lý là 263.509,4m².

Trong đó, diện tích đã được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (GCNQSDĐ) là 16.984,3m². Khu đất này được CTCP Giống Lâm nghiệp T.U đã thực hiện bồi thường giải phóng mặt bằng (GPMB) và được Sở TN&MT cấp GCNQSDĐ vào ngày 31/12/2006.

Năm 2021, phần diện tích này CTCP Giống Lâm nghiệp T.U sử dụng để xây dựng trụ sở và vườn ươm. Một phần còn lại được ông Nông Văn Bình – nguyên Giám đốc Xí nghiệp Lâm nghiệp vùng Tây Bắc ban hành 15 quyết định giao đất không đúng thẩm quyền và sai mục đích cho 15 cá nhân.

Họ nguyên là cán bộ và công nhân của công ty. Mục đích cấp đất để làm nhà ở tại Tổ dân phố 6, phường Him Lam, TP Điện Biên Phủ. Trong số 15 thửa đất nói trên, có 1 thửa giao cho ông Nguyễn Văn Thăng, do chuyển công tác, Công ty đã thu hồi lại, 14 thửa đất còn lại với diện tích 1.837,3m² (13 thửa đã có nhà trên đất, 1 thửa đất trống).

Ngoài ra, công ty này còn có 246.525m² đất đang quản lý tại tổ dân phố 6, phường Him Lam và bản Tân Quang, xã Thanh Minh (theo bản đồ kết quả đo đạc, kiểm tra, rà soát của Sở TN&MT) song chưa được cấp GCNQSDĐ.

Tổng diện tích đất nằm trong quyết định thu hồi của UBND tỉnh vào năm 2001 (do các gia đình, cá nhân đang sử dụng) là: 197.598,7m². Trong đó, 146.604m² đất đã được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cấp GCNQSDĐ (cấp lần đầu 65 hồ sơ),

gồm: 7.789m² đất ở, 116.223m² đất trồng cây hàng năm, 3.975m² đất nông nghiệp, 17.909m² đất lâm nghiệp và 698m² đất thủy sản 50.994,7m² còn lại (trong tổng diện tích 197.598,7m²) được các hộ gia đình sử dụng khi chưa được cấp GCNQSDĐ.

Xin đất trồng cây hàng năm, được... đất ở đô thị

Tại cuộc họp Thường trực Ban chỉ đạo phòng, chống tham nhũng, tiêu cực (BCĐ) tỉnh Điện Biên được tổ chức ngày 21/9, ông Nguyễn Văn Thắng, Bí thư Tỉnh ủy Điện Biên, Trưởng BCĐ yêu cầu chuyển vụ việc vi phạm quy định về quản lý tài sản Nhà nước tại Công ty Cổ phần Giống Lâm nghiệp Trung ương Chi nhánh Điện Biên và Hợp tác xã Him Lam – thành phố Điện Biên Phủ đến Cơ quan Cảnh sát Điều tra để xác minh, xử lý theo quy định của pháp luật.

Đầu năm 2021, Thanh tra tỉnh Điện Biên đã tiến hành Thanh tra về công tác quản lý, sử dụng diện tích đất lâm nghiệp đã giao cho CTCP Giống lâm nghiệp T.U. Trong cuộc Thanh tra này, nhiều vi phạm của công ty và cả sai phạm trong quá trình cấp GCNQSDĐ của UBND TP Điện Biên Phủ (đối với diện tích đất UBND tỉnh đã giao cho CTCP Giống lâm nghiệp T.U) đã được chỉ ra.

Dù rằng việc UBND thành phố Điện Biên Phủ cấp GCNQSDĐ (cấp lần đầu) cho các hộ gia đình đều nằm trong Quy hoạch sử dụng đất được UBND tỉnh phê duyệt và Quyết định về việc xét duyệt quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 nhưng việc cấp GCNQSDĐ cho các hộ gia đình khi chưa có Quyết định thu hồi đất của UBND tỉnh (đối với diện tích đất UBND tỉnh Điện Biên đã giao cho CTCP Giống Lâm nghiệp T.U) là sai trình tự, thủ tục quy định.

Đáng chú ý, trong số 65 hồ sơ được UBND thành phố Điện Biên Phủ cấp cho các hộ gia đình có liên quan, có 3 giấy được cấp với tổng diện tích 54.414m² (giai đoạn 1998 - 2001). Trong đó, 2/3 giấy được UBND thị xã Điện Biên Phủ cấp trước khi có Quyết định 1343 của UBND tỉnh. 1 giấy còn lại được cấp sau khi có Quyết định 1343, song lại trước thời gian bàn giao đất cho CTCP Giống Lâm nghiệp T.U.

Thật lạ, cũng không hiểu vì sao mà chính quyền thành phố khi đó lại có thể cấp được GCNQSDĐ cho người dân khi hồ sơ chưa được hoàn thiện. Đơn cử như việc thiếu dấu, không ghi rõ tên người thẩm định, người phê duyệt hồ sơ; ngày ký cấp GCNQSDĐ trước ngày thẩm định hồ sơ; cấp GCNQSDĐ không đúng với mục đích sử dụng trong hồ sơ xin cấp. Có trường hợp đơn xin cấp giấy, mục đích sử dụng là đất trồng cây hàng năm. Song giấy chứng nhận lại cấp đất ở đô thị và không thực hiện thu tiền sử dụng đất.

Cũng có trường hợp “may mắn” được công nhận đất ở vượt hạn mức. Điển hình như gia đình bà Phạm Thị Hạnh ở tổ dân phố 1, phường Him Lam. Bà Hạnh được cấp 2 GCNQSDĐ với diện tích 27.223,5m², vượt so với nguồn gốc đất kê khai của gia đình là 3.923,5m².

Không những thế, một số GCNQSDĐ vẫn được UBND thành phố Điện Biên Phủ cấp cho các hộ gia đình. Trong khi chính quyền chỉ dựa trên cơ sở xác nhận của cá nhân, đơn vị không phải là đơn vị Chủ quản. Họ chỉ là đơn vị sử dụng, xác nhận không đúng thẩm quyền. Đó là trường hợp ông Nông Văn Bình – nguyên Giám đốc và bà Trần Thị Phương – Giám đốc CTCP Giống Lâm nghiệp T.U (thời điểm bấy

giờ) ký xác nhận cho 7 trường hợp. Ông Nguyễn Trọng Toàn, nguyên Chỉ huy trưởng Ban chỉ huy Quân sự thành phố xác nhận cho 1 trường hợp.

019. Nhóm PV/ Tiếp vụ Công ty Cổ phần Giồng Lâm nghiệp T.Ư Chi nhánh Điện Biên “cấp bừa số đỏ”: Pháp luật “gọi tên” ai?// Giáo dục và thời đại.- Số 239.- Ngày 6/10/2022 - Tr.14

Báo GD&TĐ (số báo 238, phát hành ngày 5/10) đã phản ánh cho thấy những sai phạm nghiêm trọng xảy ra tại Công ty Cổ phần Giồng Lâm nghiệp T.Ư Chi nhánh Điện Biên. Tiếp tục tìm hiểu cho thấy liên quan đến sai phạm này có trách nhiệm của nhiều cựu cán bộ, cán bộ cơ quan nhà nước.

Thất thoát hơn 1,1 tỷ đồng...

Tài liệu của Báo GD&TĐ có được cho thấy ngoài việc “làm tắt”, cấp thừa, cấp sai, cấp chồng với Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (CNQSDĐ), UBND thành phố Điện Biên Phủ (tỉnh Điện Biên) còn “quên” thu tiền sử dụng đất của 13/65 trường hợp thuộc đối tượng phải thu.

Tổng số tiền mà các hộ gia đình này chưa thực hiện nghĩa vụ tài chính khi cấp Giấy CNQSDĐ là 1.132.554.000 đồng.

Cơ quan thanh tra xác định sai phạm trên thuộc trách nhiệm cá nhân các bà: Bùi Thị Uyên, Nguyễn Thanh An; các ông Lưu Hoài Nam, Cao Xuân Tường, Lò Văn Hịa. Những người này là cán bộ thẩm định hồ sơ.

Liên quan đến vụ việc còn có các ông: Hà Văn Đông - nguyên Trưởng phòng TN&MT, Hoàng Văn Thiêm - nguyên Giám đốc Văn phòng Đăng ký quyền sử dụng đất thành phố Điện Biên Phủ.

Đây là những cán bộ thẩm định, ký duyệt hồ sơ không chuyển thông tin nghĩa vụ tài chính cho cơ quan thuế; không xác định số tiền phải nộp.

Đặc biệt hơn nữa là trách nhiệm của nhiều cựu cán bộ (nguyên là Chủ tịch UBND thành phố Điện Biên Phủ, đã nghỉ hưu) Nguyễn Đức Duyên, Nguyễn Huy Dự, Nguyễn Quang Sáng cũng được cơ quan bảo vệ pháp luật nhắc tới trong việc ký cấp Giấy CNQSDĐ.

Không những thế, trong quá trình giải phóng mặt bằng xây dựng tuyến đường vào khu du lịch hồ Huổi Phạ, UBND thành phố Điện Biên Phủ đã cấp giao đất tái định cư tại chỗ cho 4 hộ gia đình gồm: Phan Văn Liên, Phan Văn Hồng, Phan Văn Quân và Phan Thị Sen.

Các quyết định cấp đất tái định cư cho 4 hộ nói trên diễn ra vào thời điểm tháng 3/2007, vượt hạn mức giao đất theo Quyết định của UBND tỉnh (hạn mức giao đất ở đô thị thuộc các phường trong thành phố không quá 100m²/hộ). Cụ thể, các hộ dân trên đều được cấp 224m², giao vượt hạn mức là 124m².

Theo quy định tại Nghị định 198/2004/NĐ-CP thì 4 hộ gia đình trên phải nộp 50% tiền sử dụng đất đối với diện tích được giao trong hạn mức và 100% đối với diện tích vượt hạn mức. Số tiền phải truy thu là hơn 280 triệu đồng.

Với những sai phạm như trên, cơ quan thanh tra xác định người chịu trách nhiệm trước tiên là ông Hà Văn Đông, nguyên Trưởng phòng TN&MT thành phố. Ông Đông chịu trách nhiệm trong việc xác nhận sai về loại đất bố cho con trong hợp đồng chuyển nhượng chưa được cấp Giấy CNQSDĐ.

Còn ông Nguyễn Đức Duyên, nguyên Chủ tịch UBND thành phố chịu trách nhiệm trong việc ký Quyết định cấp giao đất tái định cư tại chỗ vượt hạn mức, giao đất không thu tiền sử dụng đất.

Sai phạm sẽ được xử lý thế nào?

“Ngày 21/9, tại cuộc họp Thường trực BCĐ phòng, chống tham nhũng, tiêu cực tỉnh Điện Biên, ông Nguyễn Văn Thắng – Bí thư Tỉnh ủy, Trưởng BCĐ yêu cầu điều tra, làm rõ một số vụ việc xảy ra trên địa bàn. Vụ việc tại Công ty Cổ phần Giống Lâm nghiệp T.Ư Chi nhánh Điện Biên và vụ “Vi phạm quy định về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư...” tại dự án Nâng cấp Cảng Hàng không Điện Biên là 2 trong số các vụ việc được “quan tâm”. Sau cuộc họp 1 ngày, (22/9), Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Điện Biên đã khởi tố, bắt tạm giam ông Nguyễn Tuấn Anh, Phó Chủ tịch UBND thành phố Điện Biên Phủ, về tội Vi phạm quy định về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất. Ông Tuấn Anh được xác định có những sai phạm liên quan đến công tác giải phóng mặt bằng phục vụ Dự án Cảng Hàng không Điện Biên”.

Việc thu hồi, giao đất cho Công ty Cổ phần Giống Lâm nghiệp T.Ư Chi nhánh Điện Biên thực hiện theo quy định của Luật Đất đai. Tuy nhiên, quá trình thực hiện, doanh nghiệp đã không bố trí kinh phí để thực hiện bồi thường, giải phóng mặt bằng kịp thời dẫn đến việc cấm, giao mốc không kịp thời và cụ thể.

Quá trình quản lý, sử dụng đất, Công ty Cổ phần Giống Lâm nghiệp T.Ư Chi nhánh Điện Biên chưa thực hiện nghiêm các quy định của Luật Đất đai. Đơn vị này chưa làm hết trách nhiệm trong công tác quản lý và sử dụng đất để bị lấn chiếm, tranh chấp. Lãnh đạo đơn vị còn tự ý giao đất cho công nhân trong công ty trái thẩm quyền và mục đích sử dụng theo quyết định giao đất của UBND tỉnh.

Với Sở TN&MT Điện Biên, cơ quan thanh tra cho rằng, đơn vị này buông lỏng quản lý trong suốt thời gian dài, không phát hiện các sai phạm của doanh nghiệp và UBND thành phố Điện Biên Phủ trong việc cấp Giấy CNQSDĐ cho các hộ, cấp phép san ủi, quản lý san ủi...

Sở này cũng tham mưu với UBND tỉnh ban hành nhiều quyết định thu hồi đất của Công ty Cổ phần Giống Lâm nghiệp T.Ư Chi nhánh Điện Biên để giao cho các tổ chức, đơn vị dẫn đến biến động. Song Sở TN&MT lại không kịp thời chỉ đạo doanh nghiệp thực hiện đăng ký biến động đất đai theo Luật.

Cơ quan thanh tra xác định chính quyền thành phố Điện Biên Phủ đã thực hiện việc cấp Giấy CNQSDĐ thiếu chặt chẽ, trình tự, thủ tục không đầy đủ. Quá trình xác minh nguồn gốc đất, xác định nghĩa vụ tiền sử dụng đất khi cấp của UBND thành phố Điện Biên Phủ không chính xác, không đầy đủ; cấp chồng lấn lên đất của Công ty Cổ phần Giống Lâm nghiệp T.Ư Chi nhánh Điện Biên.

Ngoài ra, UBND thành phố Điện Biên Phủ cũng không tham mưu UBND tỉnh thu hồi diện tích đất đã giao cho doanh nghiệp trước khi cấp Giấy CNQSDĐ cho các hộ gia đình, không làm thủ tục đăng ký chuyển đổi từ đất rừng sang đất trồng cây hàng năm.

Để xảy ra những sai phạm như trên, cơ quan thanh tra cho rằng, trách nhiệm thuộc về nhiều tổ chức, cá nhân có liên quan.

Trước hết, trách nhiệm thuộc về Giám đốc Công ty Cổ phần Giống Lâm nghiệp T.Ư Chi nhánh Điện Biên qua từng thời kỳ khi để xảy ra các tồn tại, hạn chế trong việc quản lý, sử dụng đất được UBND tỉnh giao.

Giám đốc, Phó Giám đốc Sở TN&MT được phân công, theo dõi, thủ trưởng các cơ quan chuyên môn trực thuộc Sở trong từng thời kỳ liên quan chịu trách nhiệm đối với các tồn tại, khuyết điểm trong công tác quản lý Nhà nước về đất đai.

Với chính quyền thành phố Điện Biên Phủ, trách nhiệm được xác định đối với Chủ tịch, Phó Chủ tịch UBND thành phố được phân công lĩnh vực quản lý đất đai. Chủ tịch UBND phường Him Lam và xã Thanh Minh trong từng giai đoạn phải chịu trách nhiệm liên quan.

Ngoài ra, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Điện Biên cũng là đơn vị chịu trách nhiệm trong việc chỉ đạo phối hợp với chủ rừng tổ chức thực hiện các biện pháp quản lý, bảo vệ rừng nhằm kiểm tra, ngăn chặn việc lấn, chiếm, sử dụng trái phép rừng và đất rừng.

020. Nguyễn Thị Thu Huyền/ Điện Biên: Vi phạm đáng tiếc do thói quen và thiếu hiểu biết pháp luật// Pháp luật Việt Nam.- Số 295.- Ngày 22/10/2022 - Tr. 10+11

Tự do vào rừng lấy gỗ cất nhà, bẫy chim, thú hay thói quen chế tạo và sử dụng súng kíp... đã khiến không ít bà con ở miền núi Điện Biên phải vương vòng lao lý.

Trong những năm qua, trên địa bàn tỉnh Điện Biên liên tiếp xảy ra các vụ việc bà con dân tộc thiểu số sinh sống tại các vùng miền núi do vào rừng lấy gỗ, cất nhà; săn bắt chim, thú rừng, hái, lượm lâm sản phụ để cải thiện bữa ăn; phát rừng mở rộng diện tích sản xuất hay sử dụng vũ khí, vật liệu nổ để đánh bắt cá... dẫn đến vi phạm pháp luật liên quan đến quy định về khai thác, bảo vệ rừng và lâm sản hoặc quy định về quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ. Hậu quả đáng tiếc xảy ra, không ít người dân bị xử lý lý vi phạm hành chính, nặng hơn là bị truy cứu trách nhiệm hình sự (TNHS), lĩnh án.

Trước tình hình trên, chính quyền địa phương và các cơ quan chức năng đã có nhiều biện pháp, chính sách nhằm bảo vệ và phát triển tài nguyên rừng, bảo vệ động, thực vật hoang dã, quý hiếm; ngăn chặn nguy cơ tiềm ẩn rủi ro từ việc chế tạo, tàng trữ, sử dụng vũ khí tự chế, vật liệu nổ thông qua việc tuyên truyền pháp luật; họp triển khai quyết định quy hoạch rừng để thông báo cho người dân biết khu vực bảo vệ nghiêm ngặt; vận động người dân giao nộp các vũ khí, vật liệu nổ; khuyến khích thôn, bản đưa các quy định, chế tài có nội dung liên quan đến việc bảo vệ, phát triển

rừng, bảo vệ các loài động, thực vật hoang dã quý hiếm vào quy ước, hương ước thôn bản; tuyên truyền, vận động người dân đưa đất vào khoanh nuôi rừng tái sinh, trồng rừng có chi trả phí dịch vụ bảo vệ môi trường rừng, cấm biến báo đối với khu vực được chi trả phí dịch vụ bảo vệ môi trường rừng; giao rừng cho UBND xã, Hạt Kiểm lâm, thôn bản trực tiếp quản lý, giám sát,...

Mặc dù vậy vẫn có nhiều vụ việc người dân vi phạm pháp luật đáng tiếc xảy ra. Nguyên nhân, ngoài các yếu tố chủ quan, còn có khách quan như địa bàn rộng chủ yếu là đồi núi gây trở ngại khó khăn trong công tác kiểm tra, theo dõi, quản lý của chính quyền và cơ quan chức năng. Người dân vẫn còn thói quen, phong tục, tập quán lạc hậu; đời sống còn nhiều khó khăn, cũng như hiểu biết pháp luật còn hạn chế.

Có thể kể đến một số vụ án điển hình như năm 2020, Vàng A T., trú tại xã P.G (huyện Điện Biên Đông) và các đồng phạm bị TAND tỉnh Điện Biên xét xử, xử phạt tù về tội “Chế tạo, tàng trữ, vận chuyển, sử dụng, mua bán trái phép hoặc chiếm đoạt vật liệu nổ”.

Năm 2020, 2021, Lò Văn T ở xã P.L (huyện Điện Biên), Cháng A V. (ở tại xã S.P.P, huyện Nậm Pồ), Thào A D. trú tại xã Q.L (huyện Mường Nhé)... sử dụng súng kíp khi đi săn thú rừng vô tình bắn chết người bị kết án về tội “Vô ý làm chết người”.

Gần đây nhất, vào cuối năm 2021, tại khu vực rừng phòng hộ thuộc khoảnh 4 - tiểu khu 414B1 thuộc địa phận bản Na Cô Sa 4, xã Na Cô Sa, huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên – là khu vực các hộ dân bản Na Cô Sa 2, xã Na Cô Sa thường chăn thả trâu và gọi là “trại trâu” đã bị một số người dân bản Na Cô Sa sử dụng các công cụ như dao quắm, cưa hạ cây trên diện rộng nhằm mục đích lấy đất sản xuất và cho cỏ mọc tự nhiên để chăn thả trâu.

Quá trình kiểm tra, xác minh, Hạt Kiểm lâm, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Nậm Pồ đã ra quyết định khởi tố vụ án hình sự; quyết định khởi tố đối với 11 bị can có hành vi “Hủy hoại rừng” theo Điều 243 Bộ luật Hình sự; UBND huyện Nậm Pồ ra quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với những người có hành vi chặt phá rừng theo thẩm quyền.

Hiểu được thực trạng, nguyên nhân, hoàn cảnh... của những trường hợp vướng vào vòng lao lý. Quá trình thực hiện trợ giúp pháp lý cho Sùng A.C, Sùng A.N và Sùng A T. nằm trong số những người bị khởi tố về tội Hủy hoại rừng, các trợ giúp viên pháp lý, luật sư thực hiện trợ giúp pháp lý được Trung tâm trợ giúp pháp lý cử tham gia tố tụng đã giải thích pháp luật, động viên người bị buộc tội thành khẩn khai báo, tích cực hợp tác với cơ quan tiến hành tố tụng và tự nguyện bồi thường thiệt hại, khắc phục hậu quả để được giảm nhẹ, khoan hồng.

Tại phiên tòa xét xử công khai ngày 21/9/2022, Hội đồng xét xử đã ghi nhận đề xuất của người bào chữa, áp dụng các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự, tuyên phạt các bị cáo tội Hủy hoại rừng theo khoản 1 Điều 243 Bộ luật Hình sự, cho các bị cáo được áp dụng hình phạt chính cải tạo không giam giữ, miễn khấu trừ thu nhập và không áp dụng hình phạt bổ sung bằng tiền do điều kiện, hoàn cảnh gia đình khó khăn.

Bên cạnh việc bào chữa giảm nhẹ hình phạt, bảo vệ các quyền, lợi ích hợp pháp khác cho người bị buộc tội trong các vụ án, người bào chữa còn giải thích pháp

luật nhằm nâng cao nhận thức pháp luật cho người được trợ giúp pháp lý và những người thân thích của họ.

Vụ việc N, T, C cũng như 8 người dân bản Na Cô Sa bị truy cứu trách nhiệm hình sự về tội Hủy hoại rừng cũng như nhiều vụ việc vi phạm pháp luật khác liên quan đến vi phạm quy định về khai thác, quản lý, bảo vệ rừng, lâm sản; quản lý, sử dụng vũ khí vật liệu nổ trong thời gian qua đặt ra nhiệm vụ đối với chính quyền địa phương và các cơ quan chức năng trên địa bàn cần tăng cường hơn nữa công tác quản lý; có biện pháp phù hợp, thiết thực hơn để tuyên truyền, nâng cao nhận thức pháp luật cho người dân, vận động người dân nâng cao ý thức chấp hành pháp luật. Qua những vụ án đáng tiếc trên cũng là bài học cho người dân về ý thức chấp hành pháp luật.

021. Thúy - Han/ Bắt quả tang 2 đối tượng “ship” ma túy từ Điện Biên về Hà Nội tiêu thụ// Đời sống pháp luật, số 240, ngày 3-8/10/2022- Tr.16

Em rể thuê anh vợ vận chuyển 2 bánh heroin từ Điện Biên xuống Hà Nội tiêu thụ, song chưa kịp giao dịch thì bị bắt tại trận.

Bắt quả tang vụ mua bán ma túy

Cơ quan Cảnh sát điều tra, Công an quận Hoàn Kiếm, Hà Nội vừa ra quyết định khởi tố vụ án, khởi tố bị can, tạm giam 3 đối tượng trong đường dây mua bán và vận chuyển trái phép chất ma túy.

Trong đó, 2 đối tượng Lương Văn Ọi (SN 1987, trú tại xã Ảng Nưa, huyện Mường Ảng, tỉnh Điện Biên) và Lò Văn Hùng (SN 2003, trú tại xã Mường Lạn, huyện Mường Ảng) bị khởi tố về hành vi vận chuyển trái phép chất ma túy; Đối tượng Tông Văn Tại bị khởi tố về hành vi mua bán trái phép chất ma túy

Thông tin từ cơ quan chức năng cho biết, khoảng 6h20 ngày 25/8, trong quá trình làm nhiệm vụ, tổ công tác Đội Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy - Công an quận Hoàn Kiếm, Hà Nội phối hợp với Công an phường Phan Chu Trinh, quận Hoàn Kiếm phát hiện 2 đối tượng Lương Văn Ọi và Lò Văn Hùng chở nhau bằng xe máy BKS: 29B1-694.28 có biểu hiện nghi vấn, đang dừng đỗ trước cửa số nhà 44 phố Đường Thành, phường Cửa Đông, quận Hoàn Kiếm nên đã kiểm tra hành chính.

Đối diện với lực lượng công an, Hùng và Ọi khai nhận đang cất giấu ma túy trong xe máy. Số “hàng” này được các đối tượng vận chuyển từ Điện Biên xuống Hà Nội giao cho một người tên Hậu.

Kiểm tra xe của Hùng và Ọi, tổ công tác đã thu giữ 2 bánh heroin, đồng thời lập biên bản đưa các đối tượng cùng tang vật về trụ sở điều tra, làm rõ.

Tại trụ sở công an, đối tượng Lương Văn Ọi khai được em rể tên H. thuê vận chuyển ma túy từ Điện Biên xuống Hà Nội giao cho khách, nếu thành công thì được trả công mỗi người 5 triệu đồng. Thời điểm H. nhờ là vào hồi 15h ngày 24/8, H. cẩn thận còn giao luôn xe máy BKS: 29B1 – 694.28 cho Ọi, bên trong cốp cất giấu 2 bánh heroin.

Nhận lời em rê, khoảng 18h30 cùng ngày, Ọi đi xe máy sang nhà đón Hùng. Các đối tượng chọn cách thức ra bến đón xe khách đi Hà Nội. Xe máy H. đưa cho, Ọi nhờ lái xe khách chằng trên nóc.

Rạng sáng 25/8, ngay khi vừa có mặt tại Hà Nội, Hùng và Ọi khẩn trương chờ nhau đến điểm hẹn giao ma túy cho người tên Hậu. Tuy nhiên, chưa kịp giao thì bị bắt giữ.

Tiếp tục đấu tranh khai thác mở rộng, Cơ quan Cảnh sát điều tra, Công an quận Hoàn Kiếm bắt giữ Tòng Văn Tại (SN 1994, trú tại xã Mường Lạn).

Tại khai nhận, đầu tháng 8/2022, Tại được em rê Ọi là H. rủ tham gia vào phi vụ mua bán ma túy với khách ở Hà Nội. H. chịu trách nhiệm nhập “hàng”, còn Tại lo phần liên hệ với khách hàng tên Hậu.

“H. mua 2 bánh heroin với giá 120 triệu đồng và bán cho khách giá 150 triệu đồng. Sau giao dịch, H. sẽ trả cho Tại tiền công là 5 triệu đồng”, lời khai của đối tượng Tại ở cơ quan điều tra.

Hiện, cơ quan chức năng đang củng cố hồ sơ để xử lý theo quy định, đồng thời tiếp tục điều tra mở rộng vụ án.

022. Anh Dũng/ Bắt quả tang đối tượng vận chuyển 2 bánh heroin, 400 viên ma túy// Biên phòng.- Số 79.- Ngày 5/10/2022 - Tr.6

Vào lúc 18 giờ 30 phút, ngày 3/10, tổ công tác của Đồn Biên phòng cửa khẩu quốc tế Tây Trang; Phòng Phòng chống ma túy và tội phạm, BDBP Điện Biên và Chi cục Hải quan cửa khẩu quốc tế Tây Trang làm nhiệm vụ tại khu vực bản Na Láy, xã Na Ủ, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên, đã phát hiện 1 đối tượng đi xe máy di chuyển từ hướng cửa khẩu quốc tế Tây Trang vào nội địa có biểu hiện nghi vấn.

Khi tổ công tác ra hiệu lệnh yêu cầu đối tượng dừng lại để kiểm tra, đối tượng đã tăng ga bỏ chạy. Tổ công tác tiến hành truy đuổi đến khu vực bản Na Hai, xã Pom Lót, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên thì khống chế được đối tượng. Qua kiểm tra, tổ công tác phát hiện đối tượng cất giấu trong người 1 túi ni lông màu đen, chứa 2 bánh heroin và 2 túi ni lông màu xanh, bên trong có 400 viên ma túy tổng hợp.

Đối tượng khai nhận là Lò Văn Nghiên, sinh năm 1979, trú tại bản Cang, xã Sam Mứn, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên. Đối tượng nhận vận chuyển thuê số ma túy trên cho một người đàn ông không rõ danh tính với tiền công 10 triệu đồng.

Hiện, vụ việc đang được Đồn Biên phòng cửa khẩu quốc tế Tây Trang hoàn tất hồ sơ, xử lý đối tượng theo quy định của pháp luật.

023. HÀ KHÁNH - ANH DŨNG/ Bắt vụ vận chuyển 1 bánh heroin và 2kg thuốc phiện// Quân đội nhân dân.- Số 22111.- Ngày 31/10/2022 - Tr.8

Ngày 30-10, Bộ tư lệnh Bộ đội Biên phòng (BDBP) cho biết: BDBP tỉnh Điện Biên vừa phối hợp với Phòng Trinh sát kỹ thuật thuộc Cục Phòng, chống ma túy và tội phạm BDBP bắt giữ 1 một đối tượng về hành vi mua bán trái phép chất ma túy.

Theo đó, vào lúc 6 giờ ngày 29-10, tổ công tác của Phòng Phòng chống ma túy và tội phạm, BDBP tỉnh Điện Biên phối hợp với lực lượng phòng, chống ma túy của Bộ tư lệnh BDBP và các đồn biên phòng đang làm nhiệm vụ tại xã Chung Chải, huyện Mường Nhé (Điện Biên) thì phát hiện một đối tượng di chuyển bằng xe máy từ Điện Biên đi Lai Châu có biểu hiện nghi vấn. Tổ công tác ra hiệu lệnh dừng xe kiểm tra, thấy đối tượng để ở giá đèo hàng 1 bánh nghi là heroin; 4 túi nilon chứa chất nhựa dẻo màu nâu đen nghi là thuốc phiện có trọng lượng 2kg. Đối tượng khai nhận là Sùng A Khai (sinh năm 1983, trú tại xã Tà Tông, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu). Số ma túy trên là heroin và thuốc phiện, mua của một đối tượng chưa rõ danh tính để đem về tỉnh Lai Châu tiêu thụ.

Các lực lượng chức năng đang mở rộng điều tra và hoàn chỉnh hồ sơ để khởi tố vụ việc theo quy định của pháp luật.

024. Hà Linh/ Điều chỉnh “lệch chuẩn” văn hóa học đường: “Biến” khẩu hiệu thành hành động// Giáo dục và thời đại.- Số 252.- Ngày 21/10/2022 - Tr.4

Biên quy tắc ứng xử văn hóa thành hành động là nỗ lực của ngành Giáo dục Điện Biên nhằm hạn chế và đẩy lùi hành vi “lệch chuẩn” trong trường học.

“Kim chỉ nam” để ứng xử văn hóa

Trường THCS Pom Lót (huyện Điện Biên) là nơi theo học của 567 học sinh. Đây là cơ sở giáo dục tiên phong trong xây dựng và triển khai bộ quy tắc ứng xử trường học tại địa phương.

Theo cô Trần Thị Bích Nga, Hiệu trưởng nhà trường, bộ quy tắc được xây dựng trên cơ sở lấy giáo viên và học sinh làm trung tâm. Từ đó, xác định đây là “kim chỉ nam” trong việc giáo dục, xây dựng ý thức, trách nhiệm và văn hóa ứng xử của tập thể sư phạm nhà trường.

“Bộ quy tắc quy định cụ thể những việc nên làm và không nên làm trong các mối quan hệ ứng xử. Thể hiện đầu tiên là thông qua trang phục, ngôn ngữ, hành vi ứng xử không chỉ đối với học sinh, mà lấy chính thầy, cô giáo làm gương”, cô Nga cho hay.

Tại Trường THCS - THPT Tả Sìn Thàng (huyện Tủa Chùa), theo thầy Hiệu trưởng Trần Huy Hoàng, do đa phần là học sinh con em đồng bào dân tộc thiểu số, nên bộ quy tắc được xây dựng với nhiều quy định riêng biệt. Trong đó, chú trọng vào các quy tắc giữ gìn nền nếp sinh hoạt; xây dựng tình yêu thương, chia sẻ và giúp đỡ lẫn nhau trong học sinh.

Cũng theo lãnh đạo nhà trường, giáo viên là “tấm gương” phản chiếu rõ nét nhất để học sinh noi theo. Do vậy, những quy tắc này không chỉ quy định cho học sinh, mà còn đề cập đến cách ứng xử văn hóa giữa giáo viên với giáo viên, thầy với trò và với nhân dân.

“Dựa trên những quy định này, nhà trường yêu cầu mỗi giáo viên tự hoàn thiện cả năng lực chuyên môn và nghiệp vụ sư phạm. Thông qua các chuyên đề tổ nhóm để xây dựng quan hệ giao tiếp có văn hóa, đúng mực, dân chủ, thân thiện và kỹ năng xử

lý tình huống sư phạm trong nhà trường. Ngoài ra, chế độ khen thưởng và kỷ luật hợp lý, công bằng cũng sẽ kích thích được đội ngũ cán bộ, giáo viên và học sinh thực hiện có hiệu quả những quy tắc này”, thầy Hoàng chia sẻ.

Liên quan đến nội dung này, tỉnh Điện Biên đã xây dựng riêng một đề án trong cả giai đoạn 2018 – 2025. Là cơ quan thường trực chủ trì, Sở GD&ĐT đã ban hành kế hoạch và hướng dẫn các cơ sở giáo dục cụ thể hóa bằng những hình thức, việc làm phù hợp.

“Sau 4 năm thực hiện đề án, nhiều nhóm giải pháp thiết thực, đồng bộ đã được triển khai; trong đó, công tác tuyên truyền được đặt lên hàng đầu. 90% trường học đạt tiêu chuẩn xanh, sạch, đẹp, an toàn, lành mạnh, thân thiện. Đặc biệt, 100% trường học xây dựng hoàn thiện bộ quy tắc ứng xử phù hợp với đối tượng, điều kiện từng địa bàn. Từ đó, đơn vị, cá nhân bám vào từng quy định cụ thể để tổ chức thực hiện, xử lý vi phạm và khen thưởng định kỳ”, ông Nguyễn Văn Đoạt - Giám đốc Sở GD&ĐT Điện Biên cho hay.

“Mềm hóa” hình thức tuyên truyền

Để những quy định xây dựng không chỉ dừng lại ở khẩu hiệu, theo đại diện Ban giám hiệu Trường THCS Pom Lót, nội dung bộ quy tắc được niêm yết công khai, thường xuyên tại các vị trí tập trung, như: Bảng tin, bảng thông báo, cổng trường... và trên trang thông tin điện tử.

Ngoài ra, việc truyền thông được “mềm hóa” thông qua các buổi sinh hoạt chuyên đề, ngoại khóa, tiết chào cờ đầu tuần. “Tại đây, các quy tắc ứng xử được cụ thể hóa bằng việc tái hiện những câu chuyện, vở kịch ý nghĩa liên quan. Cũng có thể là thông tin vấn đề mang tính thời sự, để các em tự nhìn nhận, đánh giá. Từ đó, rút ra bài học bổ ích về đạo đức và kỹ năng sống để tự rèn luyện cách ứng xử cho mình”, cô Nga chia sẻ.

Còn theo em Lò Đức Thuận, lớp 8C3 Trường THCS Pom Lót, việc tham gia sinh hoạt tại các câu lạc bộ của nhà trường giúp rèn luyện bản thân rất nhiều. Thuận cho biết, bên cạnh việc có môi trường hoạt động theo sở thích, mỗi buổi sinh hoạt định kỳ hàng tháng của câu lạc bộ đều có chủ đề giáo dục cụ thể.

Đối với Trường THCS – THPT Tả Sìn Thành, việc truyền thông cũng được cụ thể hóa bằng hình thức “sân khấu hóa”. Trong đó, học sinh làm chủ và “nhập vai” vào từng hoàn cảnh, trường hợp được ghi nhận từ thực tế. “Với môi trường đồng cảm, gần gũi như thế, học sinh sẽ dễ dàng nhìn thấy mình trong đó. Vì thế, các em dễ hiểu hơn, biết mình nên làm gì và không nên làm gì”, thầy Hoàng nói.

Dựa trên những đánh giá kết quả từ thực tế, ngành Giáo dục Điện Biên xác định tiếp tục duy trì, phát huy hiệu quả bộ quy tắc ứng xử trong trường học. Trong đó, công tác truyền thông sẽ hướng đến việc huy động sự phối hợp tích cực giữa nhà trường, gia đình và xã hội.

“Ngoài ra, ngành tiếp tục đầu tư cơ sở vật chất và bảo đảm các thiết chế để nâng cao hiệu quả tổ chức các hoạt động, câu lạc bộ về văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao cho học sinh, sinh viên cũng là yếu tố cần thiết mà các nhà trường phải quan

tâm hơn. Từ đó tạo môi trường lành mạnh để các em sinh hoạt, rèn luyện, hoàn thiện bản thân theo giá trị chân – thiện – mỹ”, ông Đoạt cho hay.

“Tháng 9, chúng em xây dựng chủ đề về an toàn giao thông, tháng 10 là bạo lực học đường... Tại đây, chúng em cùng nhau chia sẻ kiến thức, khó khăn... và phương thức tiếp cận, giải quyết vấn đề đặt ra. Mỗi buổi sinh hoạt đều được thầy cô đồng hành để định hướng và trợ giúp. Vì thế, các bạn sẽ tự hiểu và xây dựng ý thức hành động có văn hóa cho mình, mà không phụ thuộc vào quy tắc, quy định”, Lò Đức Thuận chia sẻ.

025. HÀ LINH/ Tăng cường sinh hoạt chuyên môn: Phát huy trí tuệ tập thể “gỡ khó” bài giảng chương trình mới// Giáo dục và thời đại.- Số 250.- Ngày 19/10/2022 - Tr.7

Kết thúc mỗi đợt sinh hoạt chuyên môn, thầy cô không chỉ xây dựng được bài giảng chuẩn, mà còn tích lũy nhiều kinh nghiệm để tổ chức dạy học hiệu quả theo chương trình mới.

Phát huy trí tuệ tập thể

Mười ngày cuối tháng 9 vừa qua, tại Trường PTDTNT tỉnh Điện Biên đã diễn ra nhiều hoạt động sinh hoạt chuyên môn, với chuyên đề “Học tập lớp 10 theo Chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) 2018”. Đây là hoạt động trọng tâm nằm trong kế hoạch giáo dục của nhà trường năm học này.

“Do là năm đầu tiên dạy học chương trình mới đối với lớp 10 nên khó tránh khỏi vướng mắc. Vì vậy, việc tổ chức sinh hoạt chuyên môn hết sức cần thiết, nhằm tạo ra sự thống nhất trong xây dựng kế hoạch dạy học theo các cụm chuyên đề. Đồng thời, phát huy trí tuệ tập thể để cùng nhau tháo gỡ khó khăn”, thầy Vũ Trung Hoàn, Hiệu trưởng nhà trường cho hay.

Cũng theo thầy Hoàn, căn cứ vào nguyện vọng của học sinh, đội ngũ giáo viên và các điều kiện về cơ sở vật chất, nhà trường tổ chức dạy học 8 cụm chuyên đề học tập cho học sinh lớp 10. Các cụm chuyên đề gồm: Toán học, Vật lý, Hóa học, Sinh học, Văn học, Lịch sử, Địa lý, Tin học. Trong đó chủ yếu tập trung vào 2 tháng đầu năm (tháng 9 và 10).

Để các tiết dạy thực nghiệm chất lượng, nhà trường phân công đội ngũ giáo viên dạy giỏi cấp tỉnh, giáo viên cốt cán, có kinh nghiệm thực hiện. Các thầy cô được phân công cùng đầu tư công sức, trí tuệ chuẩn bị cho tiết dạy; giải quyết khó khăn của bài dạy.

“Mục tiêu của nhà trường là tất cả giáo viên dạy lớp 10 đều được tổ, nhóm chuyên môn dự giờ, góp ý. Từ đó, tự đúc rút kinh nghiệm cho mình, lựa chọn, xây dựng bài giảng, kế hoạch dạy học tốt nhất, phù hợp nhất với từng đối tượng học sinh”, thầy Hoàn nhấn mạnh.

Còn tại huyện Tuần Giáo (tỉnh Điện Biên), thời gian qua cũng liên tiếp diễn ra các hoạt động sinh hoạt chuyên đề cấp THCS, nhằm tháo gỡ khó khăn khi bắt tay triển khai dạy Chương trình GDPT mới đối với lớp 7.

Các môn/hoạt động giáo dục bao gồm: Toán, Ngữ văn, Khoa học tự nhiên, Lịch sử, Địa lý, Tin học, Tiếng Anh, Giáo dục công dân, Giáo dục thể chất, Công nghệ, Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp, Nghệ thuật. Mỗi môn học, phòng lựa chọn một giáo viên cốt cán, có năng lực, kinh nghiệm để dạy thực nghiệm (1 bài giảng).

Tham gia một giờ dạy thực nghiệm môn Hóa học, thầy Đào Hồng Giang, Trường Tiểu học và THCS Tỏa Tình, cho hay, tại đây các thầy cô được thẳng thắn trao đổi, chia sẻ. Qua đó, khắc phục, giải quyết những khó khăn khi áp dụng chương trình mới. Ngoài ra, giáo viên cùng bộ môn lập nhóm Zalo để trao đổi.

“Tôi chia sẻ với các thầy cô và bản thân cũng tích lũy được nhiều kiến thức, kinh nghiệm từ đồng nghiệp. Từ việc nhỏ như gọi tên các nguyên tố hóa học bằng danh pháp quốc tế thay vì tên Việt hóa như trước đây, thầy cô chia sẻ vào nhóm Zalo video hướng dẫn cách đọc tên để cùng rèn luyện”, thầy Giang bộc bạch.

Cùng nhau đi lên

Cũng theo thầy Giang, mỗi địa bàn, đối tượng học sinh sẽ có cách giảng dạy khác nhau. Nơi thầy Giang công tác là xã vùng cao, không thể dạy học sinh giống vùng thấp. Tuy nhiên, những ý hay trong cách truyền tải kiến thức, dẫn dắt vấn đề, tổ chức giờ học, thiết bị dạy học... lĩnh hội được, giúp thầy linh hoạt hơn trong tổ chức các giờ học tiếp theo.

Với cô Vì Thị Dịu, Trường THCS thị trấn Tuần Giáo, sau khi được tham dự giờ dạy thực nghiệm môn Vật lý đã gợi mở nhiều sáng tạo trong giảng dạy. Cô Dịu lại đánh giá cao cách truyền tải và tương tác với học sinh của đồng nghiệp ở bài giảng thực nghiệm. Cô chia sẻ, do đây là bài giảng mà cô đang nghiên cứu và xây dựng đề chuẩn bị dạy trên lớp, nên giờ thực nghiệm rất có ý nghĩa.

“Qua sinh hoạt chuyên đề, tôi học hỏi thêm được các cách truyền đạt, phát huy năng lực học sinh. Trong bài giảng của mình, tôi sẽ chuẩn bị nhiều hoạt động tương tác, phiếu học tập và các nội dung phù hợp với lực học của từng đối tượng học sinh để khai thác, phát huy đúng khả năng của các em. Từ đó, tổ chức hiệu quả giờ học”, cô Dịu cho biết thêm.

Theo bà Đặng Thị Hồng Hạnh, Phó Trưởng phòng GD&ĐT huyện Tuần Giáo, từ các tiết dạy thực nghiệm, giáo viên đã học hỏi nhau những cách thức truyền tải, tương tác với học sinh. Thầy cô cũng đúc rút nhiều kinh nghiệm để xây dựng bài giảng hay, hiệu quả, phù hợp với trường mình công tác.

“Đặc biệt hơn, việc tích cực trao đổi, thảo luận trong và sau các đợt sinh hoạt chuyên đề như thế đã giúp thầy cô tháo gỡ những vấn đề còn vướng mắc trong quá trình thực hiện. Từ đó đi đến sự thống nhất về nội dung, phương pháp giảng dạy”, bà Hạnh cho hay.

Ngành Giáo dục tỉnh Điện Biên đang duy trì hiệu quả 9 cụm chuyên môn, đối với 33/33 trường THPT. Ngành tiếp tục thành lập cụm hoạt động chuyên môn liên cấp (THCS, THPT) tại các phòng GD&ĐT địa phương, nhằm tăng tính kết nối giữa 2 cấp học. Nếu như trước đây, việc sinh hoạt chuyên môn chỉ gói gọn trong mỗi trường thì nay đã mở rộng sinh hoạt thành cụm trường.

“Những khó khăn, vướng mắc, cũng như cách làm hay, sáng tạo trong giảng dạy đều được chia sẻ để cùng nhau tháo gỡ, học hỏi. Ngoài ra, các trường trong cụm cũng tích cực hơn trong việc giúp đỡ nhau cùng nâng cao chất lượng dạy học, để không ảnh hưởng đến thành tích thi đua chung của cụm ông Nguyễn Văn Đoạt, Giám đốc Sở GD&ĐT Điện Biên nhận định.

026. Hà Linh/ “Bươn chải” để nuôi dưỡng đam mê// Giáo dục và thời đại.- Số 259.- Ngày 29/10/2022 - Tr.16+17

Thu nhập chưa bảo đảm cuộc sống, một số giáo viên chọn cách rời bục giảng để tìm kiếm công việc mới. Song đa phần giáo viên ở Điện Biên vẫn tìm cách bươn chải, bám trụ với nghề.

Tần tiện chi tiêu

Khi phụ huynh cuối cùng đến đón con cũng là lúc Mặt trời dần khuất sau dãy Pú Hồng. Dọn dẹp ngăn nắp lớp học, vợ chồng cô Quàng Thị Khánh và thầy Trần Đức Tú, Trường Mầm non Pú Hồng (huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên) lại ngược xuống bản. “Hôm nay, bà con vào rừng lấy được ít măng, gọi chúng tôi xuống mua”, cô Khánh nói.

Mặc dù từ trung tâm bản đến các hộ dân chỉ chừng 3 – 4km, song toàn bộ là đường đất. Con mưa nhỏ lúc chiều khiến nhiều đoạn đọng nước thành vũng, trơn trượt, khó đi hơn. Cô Khánh mang theo 2 đôi ủng, vài chiếc bao tải còn thầy Tú lắp bộ xích vào lốp xe rồi lên đường.

Thầy Tú, quê Phú Thọ, lên Điện Biên công tác từ năm 2016. Năm 2018, thầy và cô Khánh kết hôn và sinh con 1 năm sau đó. “Thu nhập không cao, trước một mình thì tạm ổn. Nhưng từ khi có gia đình, nhiều khoản chi tiêu phát sinh phải lo toan, cuộc sống trở nên khó khăn hơn. Chúng tôi phải xoay đủ cách kiếm thu nhập thêm”, thầy Tú giải bày.

Thế là, cứ ngoài giờ lên lớp và sau khi hoàn thành nhiệm vụ được phân công, thầy cô lại cùng nhau rong ruổi hết các điểm bản trong xã. Tranh thủ tìm và thu mua nông sản của bà con để mang về phố bán. Khi thì ngô, thóc; lúc lại gà, lợn; còn hiện tại là mùa măng. Theo thầy Tú, mỗi lần đi như vậy cũng giúp thầy cô gặt gủi với phụ huynh và dễ nắm bắt tình hình học sinh hơn.

“Tổng thu nhập vợ chồng tôi khoảng 15 triệu đồng, tính cả phụ cấp thu hút. Trước chất bóp thì cũng tạm đủ. Nhưng không thể ở nhờ mãi được nên năm kia vợ chồng vay ngân hàng hơn 200 triệu đồng để mua đất. Từ đó đến giờ, tháng nào cũng dành gần nửa số lương để trả nợ. Nửa non còn lại lo đủ thứ, từ nuôi con, sinh hoạt, đi lại... nên phải tần tiện lắm”, thầy Tú bộc bạch.

Còn cô Khánh chia sẻ, thường trong tuần hai vợ chồng ở tại trường. Cuối tuần cả nhà lại về ngoại, cách trường gần 40km. Chi phí đi đường mỗi tháng đã ngốn tiền triệu. Chưa kể năm nào cũng phải về quê nội, mỗi lần về tốn kém không ít. Trong khi việc buôn bán chỉ theo thời vụ (mùa nào bán nấy) và thêm cặp “lấy công làm lãi”, nên vợ chồng không có tích lũy. Tháng nào cũng phải “giật gấu vá vai”.

Theo cô Trần Thị Liên, Hiệu trưởng Trường Mầm non Pú Hồng, trong tổng số 48 cán bộ, giáo viên, nhân viên toàn trường thì 2/3 có nghề “tay trái” như vợ chồng thầy Tú. Chủ yếu là thu mua và sơ chế nông sản của bà con rồi bán lại ra bên ngoài hoặc chăn nuôi thêm.

“Do mua từ dân nên thường thầy cô cũng không ép giá mà ủng hộ bà con rồi bán lại. Tiền chênh lệch gần như cũng chỉ trả vào xăng xe, rui ro đi lại nên cũng không ai làm giàu được. Chỉ là có thêm chút thu nhập để lo bím, sữa, quà bánh cho con”, cô Liên chia sẻ.

Theo thống kê của cô Liên, hiện thu nhập của giáo viên trong trường dao động từ khoảng 7 - 12 triệu đồng, bao gồm cả tiền thu hút. Với mức này rất khó để đảm bảo cuộc sống đối với các gia đình có từ 2 con, nhất là giáo viên có gia đình ở xa. Do chặng đường phải di chuyển đi lại mỗi tuần khá lớn (đa phần thầy cô nhà cách trường từ 60 – 80km).

“Với mức thu nhập hiện tại, thầy cô chỉ đủ trang trải những khoản cơ bản nhất. Nếu có việc phát sinh như: Mua đất, nhà, xe, lo chạy chữa bệnh tật... thì hầu hết đều phải vay nợ ngân hàng. Hiện nay, một nửa giáo viên trong trường đang vay nợ ngân hàng. Vì thế, cứ nhận lương xong lại xoay vòng trả nợ là hết”, cô Liên nói.

Xoay xoay để bám trụ với nghề

Còn với thầy giáo Mùa Xuân Quý, Trường PTDTBT THCS Tủa Thàng (huyện Tủa Chùa, tỉnh Điện Biên), mặc dù lương có phần khá hơn, song vẫn phải “bươn chải” với nghề tay trái. Có thâm niên 14 năm trong nghề, lại giảng dạy ở vùng đặc biệt khó khăn nên thu nhập bình quân hiện tại của thầy Quý là hơn 10 triệu đồng/tháng.

Mỗi lần nhận lương, thầy Quý phải bỏ ra 1 triệu đồng để chi phí xăng xe đi lại trong tháng; 800 nghìn đồng thanh toán tiền thuê nhà, điện, dịch vụ Internet; 4 triệu tiền ăn cá nhân. Số còn lại, thầy để dành mỗi tuần về mua bím, sữa, bánh, đồ dùng cho con.

“Vì giao thông đi lại khó khăn, đường lại xa nên chi phí xăng xe hàng tháng rất tốn. Rồi thức ăn trên này đắt đỏ nữa, nếu 1kg thịt lợn ngoài thành phố 100 nghìn đồng, thì ở đây phải 150 nghìn đồng. Vì thế, lương có thêm tiền thu hút, vùng miền mà vẫn không đảm bảo cuộc sống”, thầy Quý giải bày.

Là con trai trong nhà, bố mẹ không có việc làm ổn định, lại phải nuôi 2 con, nên để bảo đảm cuộc sống, thầy Quý làm thêm nghề “tay trái” là sấy thịt và làm lạp sườn bán. Hàng ngày, thầy dậy từ 4 giờ sáng ra trung tâm đón thịt lợn dân vừa mổ để chọn mua. Trưa hết giờ lên lớp, thầy lại tắt tưới về giã, trộn gia vị tẩm ướp. Tối đến nhóm lửa sấy thịt. Một đêm vài ba lần thầy tỉnh giấc để canh thịt sấy.

“Cũng vất vả, nhưng may là tôi không làm thường xuyên nên đỡ mệt. Chỉ khi nào có khách đặt, tôi mới tranh thủ làm. Giá thịt dân mua vốn đã cao nên thu nhập không đáng là bao, tạm đủ lo vài việc phát sinh như con ốm đau phải mua thuốc, đi viện. Nếu không làm thêm thì lại phải vay mượn”, thầy Quý chia sẻ.

Những năm qua, ngành GD-ĐT Điện Biên luôn xác định thực hiện triệt để các quy định hiện hành của Nhà nước và chi trả kịp thời chế độ chính sách tiền

lương và phụ cấp nhằm thu hút và “giữ chân” giáo viên. Đặc biệt là đối với giáo viên công tác tại các trường vùng sâu, vùng xa, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội gặp nhiều khó khăn.

Ngoài ra, hiện nay địa phương này cũng đang triển khai thực hiện nhiều chế độ chính sách đãi ngộ, phù hợp với điều kiện thực tế. Cụ thể như: Hỗ trợ đào tạo, bồi dưỡng; chính sách thu hút người có trình độ cao (40 lần mức lương tối thiểu/người đối với những người có trình độ thạc sĩ và tương đương; 60 lần mức lương tối thiểu/người đối với những người có trình độ phó giáo sư, tiến sĩ)...

Tuy nhiên, theo đánh giá của lãnh đạo ngành Giáo dục Điện Biên thì mức lương đối với giáo viên các đơn vị sự nghiệp công lập hiện nay chỉ cơ bản đáp ứng nhu cầu tối thiểu của đời sống. Cụ thể là đối với giáo viên có gia đình đang sinh sống và ổn định lâu dài tại địa phương. Trong khi số lượng giáo viên ở các tỉnh miền xuôi lên công tác tương đối lớn.

“Do đặc thù là tỉnh miền núi, giao thông đi lại phức tạp, điều kiện kinh tế, văn hóa xã hội gặp nhiều khó khăn, hạn chế, chế độ chính sách đãi ngộ riêng của tỉnh còn eo hẹp nên khó tránh khỏi tình trạng giáo viên bỏ việc vì lương thấp. Trong 2 năm học vừa qua, địa phương có hơn 100 giáo viên xin nghỉ thôi việc. Số này hầu hết là giáo viên miền xuôi lên nhận công tác. Vì lý do xa gia đình, điều kiện đi lại khó khăn. Trong khi nhu cầu việc làm tại các tỉnh miền xuôi giai đoạn hiện nay lại đang tốt”, ông Nguyễn Văn Đoạt, Giám đốc Sở GD&ĐT Điện Biên cho hay.

Mặc dù, mức lương chưa bảo đảm, công việc giáo viên vùng khó, nhất là bậc học mầm non phải luôn chân luôn tay từ sáng đến chiều tối. Song đa phần các thầy cô chia sẻ đều không có ý định bỏ nghề. Phần vì cuộc sống, song nhiều giáo viên cho rằng “đã xác định chọn nghề thì phải cố gắng tìm cách xoay xở để bám trụ”. “Dẫu vậy, chúng tôi vẫn nuôi hy vọng vài năm tới sẽ bớt khó khăn hơn. Sẽ có thêm những chính sách quan tâm tới đời sống giáo viên và cả học sinh vùng khó”, cô Liên nói.

027. HÀ LINH/ Lớp học “gió lùa”// Giáo dục và Thời đại.- Số 244.- Ngày 12/10/2022 - Tr.7

Nhìn học trò “rùng mình” đón cơn gió đông đầu mùa luồn qua khe tấm liếp tre của lớp học, cô Hưng không cầm nổi nước mắt. Mỗi ngày lên lớp, cô Hưng đều khát khao về một căn phòng đủ ấm cho bọn trẻ.

Dăm ba ngày một lần “sơ tán”

Một ngày cuối tháng 9, cơn mưa rừng xối xả đổ xuống biên giới Mường Nhé (tỉnh Điện Biên). Giữa 2 dãy nhà xây cũ kỹ của Trường PTDTBT Tiểu học Huổi Léch, lớp học dựng bằng tre, bạt của cô Vũ Thị Kim Hưng và 20 học sinh phải “gồng mình” chống đỡ.

Không mấy chiều, thiết bị, giờ học “chay” chỉ có chiếc bảng từ đặt trên 2 góc tre và những tấm tranh không màu. Cô Hưng hướng dẫn học sinh vào bài mới. Sau giờ tập đọc sôi nổi, cô Hưng cầm tay, cẩn thận uốn nắn cho học trò từng nét chữ. Lũ trẻ cứ thế say sưa trong vòng tay cô giáo mà bỏ quên tiếng mưa rả rích ngoài trời.

Sau khi xung phong đọc bài, cô bé Thào Thị Lú ngồi xuống ghế. Em khẽ nhắc đôi chân lên khỏi nền đất lũng bống nước đục ngầu. Con mưa không quá lớn, nhưng vì rá rích cả sáng nên nước ngập trong nền lớp học. Nhìn đôi mắt trong veo, hồn nhiên của học trò, cô Hưng lại rơm rớm nước mắt. “Mưa thế này còn cho các em học trên lớp được, chứ lớn hơn là cô trò lại phải sơ tán”, cô Hưng nói.

Cô Hưng tâm sự, năm học 2022 - 2023 số học sinh nhà trường gia tăng, trong khi đó điều kiện vật chất lại chưa đáp ứng. Lớp 2A1 do cô chủ nhiệm vì có ít học sinh nên trường bố trí tại phòng học tạm. Đây là phòng học vừa được dựng lên đầu năm học, hoàn toàn bằng tre, nứa và bạt dứa. Phòng rộng hơn 40m², đủ về diện tích, song chưa đảm bảo điều kiện phục vụ học tập.

Phòng học được bố trí vài dãy bàn ghế chắp ghép, 1 tấm bảng từ, song chưa thể lắp đặt hệ thống điện, quạt... Ngày bình thường, cô Hưng sẽ dành toàn bộ thời gian buổi sáng để dạy kiến thức mới trên lớp. Chiều đến, cô và học sinh sơ tán lên phòng hội đồng nhà trường để tổ chức các hoạt động ôn tập, củng cố tiếng Việt.

Thời tiết vùng cao lại khắc nghiệt. Cứ chiều đến là nắng gay gắt, xiên qua những tấm liếp rọi thẳng vào mặt học sinh. Nhiều hôm cả cô và trò cùng mướt mát mồ hôi. Rồi mưa xuống, nước từ bốn phương đổ ngược vào trong lớp. Mưa lớn, gió tạt mạnh nên có lớp mà như không.

“Tôi thương học trò, thời đại 4.0 rồi mà vẫn phải học trong điều kiện khó khăn, vất vả như thế. Hơn một tháng vào học mà gần chục lần chạy nắng, chạy mưa. Cứ vài ba ngày lại một lần sơ tán. Nhưng nhà trường, địa phương cũng nỗ lực lắm mới được vậy. Tôi là giáo viên, phải dạy trong điều kiện này rất khó. Nhưng chỉ biết cố gắng bằng mọi cách để các em có một giờ học ổn định, bình thường”, cô Hưng trải lòng.

Thêm trò, thêm nỗi lo

Huổi Lếch là xã biên giới thuộc diện khó khăn nhất của huyện Mường Nhé. Theo thầy Vũ Quang Huy, Hiệu trưởng Trường PTDTBT Tiểu học Huổi Lếch, lớp học bằng tre kể trên là giải pháp “tình thế” để ứng phó trước thực trạng gia tăng học sinh trong năm học mới.

Năm học này nhà trường có 474 học sinh, trong đó có 313 em tại điểm chính. Do tiếp nhận thêm điểm bản Pa Tét (xã Tà Tổng, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu) nên tăng thêm 38 em rải rác ở các lớp. Điều kiện cơ sở vật chất, phòng học của nhà trường vốn đã thiếu, nay lại càng thiếu thốn hơn.

Trong bối cảnh gấp rút đó, nhà trường đã họp và thống nhất dựng tạm một lớp học bằng tre để giải quyết tình thế trước mắt. Hơn 1 tuần ròng rã, 20 cán bộ, giáo viên nhà trường vừa đảm bảo nhiệm vụ chung vừa thực hiện sự phân công, điều động. Người vào rừng lấy tre, người đan liếp, căng bạt và dựng lớp học.

“Vi số lượng tre cần lớn, nên chúng tôi huy động mỗi phụ huynh đóng góp 1 – 2 cây. Thương con em mình, đồng cảm với thầy cô nên bà con hỗ trợ nhiệt tình. Cả quá trình ấy nhiều lần gặp mưa, thầy cô rất vất vả. Nhưng ai cũng nỗ lực. Lúc ấy, chỉ cố gắng làm sao hoàn thành kịp trước năm học mới để các em có chỗ che mưa, che nắng”, thầy Huy chia sẻ.

Gần đây, biên giới Mường Nhé đã bắt đầu xuất hiện những cơn gió đầu đông. Hơn ai hết, cô Hưng lại thêm nổi trăn trở. Mùa đông ở vùng cao vô cùng khắc nghiệt, mà em nào cũng thiếu thốn. “Mới chỉ chớm đông thôi mà sáng sớm mây mù đã giăng kín. Đôi lần nhìn bọn trẻ trong manh áo mỏng rùng mình trước cơn gió đầu mùa, tôi đã thấy thất lòng. Chẳng biết vài hôm nữa, bọn trẻ sẽ thế nào...?!”, cô Hưng bực bạch.

Còn theo thầy Huy, trên thực tế, ngoài lớp học dựng tạm bằng tre, nhà trường còn 2 lớp khác phải học tạm tại nhà ăn và nhà văn hóa bản, với gần 80 học sinh. Cơ sở vật chất các lớp này đều trong tình trạng chắp vá, khó khăn tương tự. Để đảm bảo sức khỏe cho trò, nhà trường đang xây dựng phương án dồn phòng ở nội trú để ưu tiên, bố trí phòng học.

“Tuy nhiên, đây là phương án bất đắc dĩ, vì học sinh ở nội trú cũng đang quá tải. Mỗi phòng có 10 em, nếu dồn nữa sẽ rất chật hẹp. Từ giờ đến vào đông, nếu chưa được đầu tư xây dựng, chúng tôi cũng không còn cách nào khác. Không thể để học sinh co ro cả ngày trong lớp học trống hoác như thế được. Sức khỏe các em là trên hết!”, thầy Huy trăn trở.

Ông Phạm Thiết Chùy, Trưởng phòng GD&ĐT huyện Mường Nhé, cho biết: Ngoài Trường PTDTBT Tiểu học Huồi Lếch, địa bàn còn một số cơ sở cũng gặp khó khăn tương tự. Đặc biệt là về cơ sở vật chất, hạ tầng nhà lớp học, bán trú. Tuy nhiên, do ngân sách địa phương hạn chế nên ngành không thể bố trí kinh phí đầu tư, xây dựng đáp ứng nhu cầu. Do vậy, ngành đang đẩy mạnh kêu gọi từ nguồn xã hội hóa và rất mong sự quan tâm, hỗ trợ của các nhà hảo tâm, để học sinh vùng khó được học tập, sinh hoạt trong điều kiện tốt hơn.

028. Hà Linh/ Hoa rừng “nở” vội// Giáo dục và thời đại.- Số 247.- Ngày 15/10/2022 - Tr.20+21

Sau mỗi kỳ nghỉ hè, ở nhiều xã vùng cao của huyện Tuần Giáo (Điện Biên) lại ghi nhận vài nữ sinh độ tuổi “ăn chưa no, lo chưa tới” nghỉ học lấy chồng. Rồi ghé nhà trường những bông hoa rừng “nở” vội, để rồi “gánh” trên đôi vai gầy những trọng trách lớn lao...

Lối rẽ không trái hoa hồng

“Nghỉ hè vừa rồi bản lại thêm 2 cháu mới học hết lớp 10 có thai. Chưa biết các gia đình tính sao. Nhưng cứ như những trường hợp trước đây thì lại nghỉ học rồi về ở với nhau, đợi đủ tuổi là cưới thôi. Chẳng biết làm sao được nữa!”, bà Lương Thị Nhân, Chi hội trưởng Chi hội Phụ nữ bản Nậm Mu, xã Rạng Đông than thở.

Là bản nằm ngay gần trung tâm, song Nậm Mu lại nhức nhối nhất xã về tình trạng tảo hôn. Nhẩm đếm sơ bộ, bà Nhân cho biết hiện bản có tới 7 - 8 cháu dưới 18 tuổi đã sinh con, làm mẹ. Đa phần trong đó là nữ sinh đang học dở chương trình lớp 7, 8. Một số trường hợp thậm chí sắp hoàn thành 12 năm đèn sách. Minh chứng cho những trăn trở của mình, bà Nhân dẫn chúng tôi đến thăm nhà em Lò Thị Dung (17 tuổi). Bất ngờ khi đón khách lạ, Dung tỏ ra khá bối rối. Trước mắt chúng tôi là một cô bé với vẻ mặt non nớt, thân hình nhỏ thó, xanh xao, bông trên tay cậu bé chừng 3 tuổi.

“Đây là con đầu lòng của em. Em sinh cháu khi đang học lớp 8. Chồng em ở cùng bản, hơn em 9 tuổi. Khi mới nghe em báo tin có bầu, bố mẹ buồn và ngăn cản. Nhưng sự việc đã thế rồi nên đành đồng ý thôi. Thầy cô có vận động em đi học tiếp, nhưng vì ngại với bạn bè và phải lo cuộc sống nên em quyết định nghỉ luôn”, Dung giải bày.

Cách đó không xa là ngôi nhà lụp xụp của vợ chồng Cà Thị Phúc (SN 1997). Đây là “chôn nương thân” được bố mẹ cho, chứ theo Phúc chia sẻ thì vợ chồng em không ai có việc làm ổn định. Chạy bữa ăn hàng ngày còn khó, nói gì đến việc có tiền tích góp. Ngôi nhà sàn bằng gỗ được vợ chồng Phúc ốp thêm vài tấm ván dưới gầm sàn để tận dụng không gian sinh hoạt.

Phúc tâm sự, em lấy chồng khi đang học dở lớp 11 do chót “đi quá giới hạn” với bạn trai và mang bầu. Suốt nhiều năm qua, vì mãi chắt chiu, vun vén cho gia đình và chăm sóc những đứa trẻ, em chẳng có nhiều thời gian suy nghĩ. Song cũng không ít lần Phúc phải hối tiếc về quyết định của mình.

Theo chia sẻ của bà Cà Thị Sen, Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ xã Rạng Đông thì những năm gần đây, tình trạng tảo hôn tại địa phương này lại có xu hướng gia tăng. Thậm chí một số trường hợp ghi nhận ở lứa tuổi 14, 15. Trừ bản Rạng Đông, còn lại 6/7 bản trong xã đều ghi nhận có học sinh nghỉ học lấy chồng, sinh con khi chưa đủ tuổi.

Thống kê của UBND huyện Tuần Giáo cho thấy, trong giai đoạn 2010-2020, địa phương này ghi nhận hơn 5.400 học sinh từ cấp Tiểu học đến Đại học bỏ học, với nhiều nguyên nhân khác nhau. Trong đó có gần 84% bậc THPT, trên 13% THCS. Phần đa trong đó là tại các xã vùng II, III thuộc diện đặc biệt khó khăn.

Oằn mình “gánh” cuộc đời

Lập gia đình quá sớm, liên tiếp sinh 2 con nhỏ, lại ở riêng nên Phúc hiểu rõ những vất vả, cơ cực khi chọn sai “lối rẽ”. Lúc chúng tôi tới, em đang cố gắng dỗ dành đứa nhỏ bị bỏng nước. Tiếng gào khóc của con trẻ càng làm ngôi nhà thêm chật hẹp, nóng bức.

Theo Phúc tâm sự, sau khi sinh cháu đầu, phải vật lộn với quá trình nuôi con, em mới thực sự hiểu thế nào là cuộc sống gia đình. Có quá nhiều nỗi lo. Trong khi vợ chồng không có việc làm ổn định, mấy miếng ăn trông chờ cả vào mảnh ruộng nhỏ.

“Khó khăn nhất là năm 2019, khi chúng em phải gánh thêm khoản nợ do vay mượn để dựng mái nhà tạm cho con có cái chui ra, chui vào. Chồng em phải đi làm thuê. Em ở nhà cứ quần quanh với điệp khúc vay tiền, vay gạo, chồng gửi được đồng nào về lại mang đi trả nợ hết”, Phúc trải lòng.

Nhiều khi đi làm về mệt mỏi, áp lực, 2 vợ chồng Phúc lại cáu kỉnh, cãi nhau. Những lúc ấy, không hiểu sao Phúc chỉ nhớ về tháng ngày còn được đi học, hồn nhiên vô tư. Rồi nhìn sang bạn bè, người chưa kết hôn tự do “bay nhảy”, có người lại được đi khắp nơi, làm cán bộ, công nhân nhà máy... Phúc chạnh lòng!

“Càng nghĩ, em càng tự trách mình sao không suy nghĩ kỹ, lấy chồng sớm thế để giờ vất vả. Nhưng rồi, sau cùng lại vì con mà tiếp tục cố gắng làm lụng, vun đắp. Chỉ mong đời con sau này bớt khổ”, Phúc tâm sự.

Éo le hơn Phúc, vì mang thai ở tuổi 14 nên sau sinh sức khỏe của Dung giảm sút nghiêm trọng. Con em cũng bị suy dinh dưỡng, thường xuyên ốm đau và 2 lần phải nhập viện. Thể trạng yếu nên đa phần Dung chỉ ở nhà, làm các việc nhẹ nhàng. Em không tự chăm sóc tốt cho con được, mỗi lần cháu ốm đau đều phải nhờ bà ngoại giúp.

Ở tuổi “bê gãy sừng trâu”, thay vì đến trường, vui chơi cùng bạn bè, giờ Dung dành toàn thời gian và sự quan tâm cho con nhỏ. Nhìn đứa con tròn 3 tuổi mới ú ớ phát âm được vài tiếng, Dung không khỏi lo lắng. “Cháu mới chỉ nói được một số từ đơn thôi. Em sợ con chậm nói, nên cứ nói chuyện với con nhiều hơn chứ cũng chưa có điều kiện đi khám xem thể nào”, Dung bộc bạch.

Gây dựng “hạt nhân” đồng cảm

Sinh ra và lớn lên cùng địa bàn nên hàng ngày, cô bé Cà Thị Hiền, lớp 9A2, Trường THCS Rạng Đông chứng kiến nhiều hoàn cảnh tương tự. Thấu hiểu nỗi khổ của những người chị, song chính Hiền cũng từng chia sẻ em không đủ tự tin là mình sẽ tránh được “vết xe đổ”.

Năm 2020, THCS Rạng Đông là 1 trong 4 ngôi trường của huyện Tuần Giáo lựa chọn triển khai Dự án MOFA, do Tổ chức Tầm nhìn thế giới hỗ trợ. Hiền (khi đó học lớp 7) may mắn được lựa chọn là 40 nữ sinh toàn trường tham gia dự án. Đây chính là cơ hội làm thay đổi cuộc đời nữ sinh, bắt đầu từ những chuyển biến tích cực trong nhận thức.

Theo thầy Phạm Tiến Dũng, Tổng phụ trách Đội chia sẻ, thì dự án triển khai thành lập các câu lạc bộ trẻ em gái. Tại đây, các em sẽ được học tập, rèn luyện nhiều kỹ năng sống cơ bản. Trọng tâm là nâng cao nhận thức, hiểu biết để tự bảo vệ bản thân trước các tác động xấu, như: Bạo lực, mua bán người, tảo hôn, sử dụng mạng xã hội...

“Hiền và đa phần trẻ trước khi tham gia câu lạc bộ đều có điểm yếu chung là hạn chế trong giao tiếp, nhút nhát, thiếu kiến thức, kỹ năng. Đặc biệt là chưa hiểu và biết cách bảo vệ bản thân trước nạn tảo hôn. Thế nhưng, hiện giờ các em đều tự tin hơn rất nhiều. 100% có thể thuyết trình trước đám đông và trở thành những hạt nhân tích cực trong hoạt động truyền thông về các vấn đề liên quan tại trường, cũng như địa bàn dân cư”, thầy Dũng chia sẻ.

Cũng như Hiền, Giàng Thị Phương (lớp 9A2, Trường PTDTBT THCS Ta Ma) không chỉ tích cực ở trường mà hiện đang trở thành “tuyên truyền viên” dân số tại bản Háng Sua – nơi em sinh sống. Hiền cho hay, mỗi tháng một lần, em và các bạn trong CLB được tham gia sinh hoạt định kỳ. Tại đây, các em thoải mái chia sẻ những câu chuyện mình chứng kiến thường ngày hoặc vướng mắc của chính bản thân. Đồng thời, lắng nghe những lời khuyên, kinh nghiệm bổ ích để giải quyết các vấn đề.

“Từ kiến thức tiếp thu được qua những buổi sinh hoạt như thế, em thấy mình hiểu biết và tự tin hơn nhiều. Lớp em có 3 thành viên trong CLB, sau mỗi lần tiếp thu, chúng em về lại chia sẻ cùng bạn bè trong lớp, trong bản. Không chỉ là kiến thức, em mong muốn sẽ truyền được cảm hứng, lý tưởng học tập. Để các bạn cùng nhau phấn đấu, rèn luyện” Phương tâm sự.

Theo thầy Hiệu trưởng Trường PTDTBT THCS Ta Ma - Phan Văn Đạt thì hoạt động của câu lạc bộ không chỉ ý nghĩa mà rất phù hợp với thực tế nhà trường. Bởi lẽ, mặc dù số học sinh ở nội trú tại trường đông, đặc biệt học sinh nữ (188 em), song nhà trường lại chỉ có 3/28 giáo viên nữ.

“Vói đa phần các em học sinh là con em đồng bào dân tộc thiểu số vốn đã rất nhút nhát. Lại thêm việc các em ngại tâm sự, chia sẻ với thầy giáo, đặc biệt là những chuyện tế nhị nên khoảng cách giữa thầy và trò lớn. Hoạt động truyền thông cũng không hiệu quả. Nhưng khi tham gia câu lạc bộ, chính các em tự hiểu, rồi chia sẻ với nhau, vận động nhau lại thuận lợi hơn rất nhiều”, thầy Đạt bộc bạch.

Thành viên tham gia câu lạc bộ đều được nhà trường xây dựng thành các “hạt nhân” tuyên truyền của nhà trường và cơ sở. Số lượng “hạt nhân” tại các lớp tùy thuộc vào thực tế. Các khối 6, 7 thường chỉ duy trì từ 2 - 3 em, khối 8 và 9 có thể lên tới 5 em. “Do ở các lớp lớn thì nguy cơ càng nhiều hơn nên số lượng tuyên truyền viên cũng phải tăng cường”, thầy Đạt lý giải.

Cũng theo chia sẻ này của thầy Đạt thì năm học vừa qua, trường ghi nhận 2 học sinh đang học dở lớp 8 có ý định bỏ học lấy chồng. Tuy nhiên, sau nhiều lần vận động, tuyên truyền, đặc biệt là những chia sẻ, đồng cảm của các bạn trong CLB thì cả 2 học sinh đều đã trở lại trường, tiếp tục con đường học tập.

“Việc thay đổi thể hiện trên con số thì không thể nhìn thấy trong một sớm một chiều. Nhất là ở địa phương vẫn còn nhiều rào cản từ phong tục, tập quán, tư duy. Tuy nhiên, quan trọng nhất là dù trong hoàn cảnh nào thì việc ưu tiên vẫn phải là học. Và ở đây, chúng tôi đang nỗ lực để con đường học tập của các em không bị gián đoạn vì những lỗi rẽ sai lầm.”, thầy Đạt tâm sự.

Những năm gần đây, các hoạt động truyền thông phòng chống tảo hôn, bỏ học giữa chừng được ngành chỉ đạo các đơn vị nhà trường triển khai đồng bộ và đa dạng hình thức. Trong đó, việc xây dựng các CLB trẻ em gái đang mang lại những hiệu quả bước đầu. Thông qua đó để tìm kiếm hạt nhân, gây dựng chính các em trở thành những tuyên truyền viên hiệu quả nhất. Thời gian tới, ngành sẽ có đánh giá và tiếp tục mở rộng mô hình ở các trường học. Ông ĐỖ VĂN SON (Trưởng phòng GD&ĐT huyện Tuần Giáo).